

Družinski tednik

Številka 20
Leto VII
Posamezna številka po 2 Din

Izhaja ob četrtkih. Uredništvo in uprava v Ljubljani, Tyrševa cesta 29/I. Rokopisi se ne vračajo. Poštni predal št. 345. Račun Poštne hranilnice v Ljubljani št. 15.393.

Ljubljana, 23. maja 1935

Naročnina za četrlet 20 Din, za pol leta 40 Din, za vse leto 80 Din. V Italiji za vse leto 40 lir, v Franciji 50 frankov, v Ameriki 2½ dolarja. — Za odgovore je priložiti znamko.

Povest o žabi in žabici

Ljudje se v glavnem dele v dve vrste: v liste, ki so zmerom resni, črnogledi in nezadovoljni, in v druge, vedre in vesele, ki z odprtimi očmi gledajo v svetlo bodočnost.

Prve imenujemo pesimiste, druge pa optimiste.

Vsaka doba je rajši imela vesele in vedre ljudi, posebno pa današnja. Še več, današnja doba kar koprni po njih. Ni čudo.

Vsi ti, ki so z vero vase in v bodočnost, veselo in smejejo se lic bližje zapreke, so prišli do cilja. Oni drugi pa, črnogledi, pobiti in nejevoljni, ki so se sprli s samim seboj in z vsem svetom, tako imenovani pesimisti, so pa doživljali polom za polomom.

Ko vam že govorim o teh ljudeh, o pesimistih in optimistih, mi prihaja na um zanimiva in poučna zgodba o dveh žabah. O pesimistični žabi in optimistični. Dobro poslušajte, zakaj zgodba je zares poučna.

Dve žabi sta zašli v jedilno shrambo. In kakor je že žabja navada, sta tudi naši žabi skakali iz enega konca v drugega, s police na police. Skakali sta obe, i pesimistična i optimistična. Ali jo, prejoj! Ena od njiju je zdaj padla v posodo za mleko. Plaval je žaba nekaj časa po mleku, rada bi se bila rešila, pa ni mogla. Posoda je bila emajlna in žaba ni mogla iz nje. In ko je videla, da ji ni rešitve, da je vse njeno prizadevanje zaman, se je vdala v usodo, napravila je križ nad svojim življenjem in — utonila. Ta žaba, vidite, je bila pesimistka. In zato se ji je tudi tako obnašala.

Druge žabica, tista, ki je bila optimistična, je pa še zmerom skakala po jedilni shrambi, dokler ni tudi nje doletela usoda: tudi ona je padla v posodo mleka. Zdjaj pa pride najzanimivše. Ta žabica namreč ni obupala. Čeprav ni mogla iz posode kakor njena tovarišica in čeprav je bila že zelo trudna, le ni obupala. Pogumno je plavala v mleku in junaško se je borila za svoje življenje. Ta žabica je verovala v rešitev. Verovala je v življenje. In res se je zgodil čudež. Mala žabica je plavala in plavala po mleku vso noč, junaško se je otepala smrti in zjutraj, glej, ko je kuharica stopila v shrambo, je zagledala malo žabico vso onemoglo, a še zmerom živo in zdravo, kako se premetava po... sirovem maslu.

Vidite, taka je povest o pesimistični in optimistični žabi.

Današnja doba zahteva optimističnih ljudi. Ljudi, ki verujejo v bodočnost in življenje, ki so kakor ona mala žabica zmožni vse storiti, samo da ne utonejo ne sami, ne svojci ne njihovo delo.

Danes je obupal že marsikateri trgovec, obrtnik in tovarnar. Ker misli, da mu ni rešitve, se neprestano srdi, zmerom je slabe volje in pobit, zmerom nasajen in nejevoljen. Še delati se mu ne dá. Vse se mu zdí preveč in niti ne misli na to, kako bi izplaval.

Zgodba o optimistični žabici se mi zdí posebno poučna v današnjih dneh. Marsikdo bi se mogel iz nje mnogo naučiti. Pred vsem tega, da jo treba plavati, plavati in plavati, do onemoglosti plavati z zaupanjem v rešitev. Plavati boljši bodočnosti naproti.

Haka.

Newyorške donebnice

(P-o) Newyork, maja

Na otoku Manhattanu v Newyorku stoji nič manj ko 35 poslopj, visokih več ko 150 metrov. Dve izmed njih, Empire State Building in Chrysler Building, sta visoki več ko 300 m, sedemnajst jih pa presega 180 m.

Najvišje poslopje med vsemi je Empire State. Ima 102 nadstropij in se vzpenja 380 m visoko. Prvi za njim je Chrysler Building: 77 nadstropij in 318 m.

Med drugimi donebnicami velja omeniti Wall Tower (66 nadstropij, višina 290 m), R. C. A. Rockefeller Center (70 nadstropij, 259 m), Manhattan-sko banko (65 nadstropij, 255 m), Woolworth Building (66 nadstropij, 241 m), Metropolitan Life Building (50 nadstropij, 213 m).

V Evropi je že od leta 1889, ko so ga zgradili za svetovno razstavo, najvišja stavba Eiffelov stolp (300 m).

Najslavnejšega Angleža ni več...

Tragična smrt »nekronanega kralja Arabije«. — Mož, ki bi bil lahko maršal, a je rajši služil kot navaden podčastnik

(P-p) London, maja.

V nedeljo je umrl v Londonu pravilni angleški junak, skrivnostni polkovnik Lawrence. Podlegel je rapam, dobljenim pri padcu z motornega kolesa. Celih šest dni je visel med življenjem in smrtjo, toda vsa umetnost najodličnejših angleških specialistov je bila zaman. Zapisano mu je bilo, da mora umreti v najlepši moški dobi, star šele 47 let. Za njim ne žalujejo ne žena ne otroci, zato ga pa objokuje ves narod.

Naslednji prispevek je bil napisan dan pred njegovo smrtjo. Objavljamo ga neizpremenjenega. Uredništvo.

Ne bomo pretiravali, če bomo rekli, da je že teden dni na ustnicah slehernega Angleža eno edino tesnobno vprašanje: »Ali bodo zdravniki rešili arabskega šejka?«

Zakaj za sodobnega Britanca je ni na svetu romantičnejše postave od te skrivnostne dvojne osebnosti, katere ime že samo zbujajo pri Angležih sveto spoštovanje.

Med tem pa leži v vojaški bolnišnici v Woolu »sidi Lawrence«, arabski Beduin, mož, ki o njem šepetajo, da je »brezumni in skrivni izvrsevalec volje britanske vlade; leži že 120 ur brez zavesti, žrtev karambola svojega motornega kolesa, s počeno lobanjo in pretresenimi možgani.

Rekli so: vse se bo zgodilo, kar je v človeških močeh, da ga iztrgajo smrti. Ob njegovi postelji čujejo najznamenitejši specialisti, kar jih premora Velika Britanija. Konzultirali so celo osebne zdravnike kralja Jurija. Vsaki dve uri morajo poslati brzojavno poročilo o ranjenem stanju vojnemu ministru. Straže hodijo noč in dan pred bolnišnico, kjer leži ranjen narodni junak, straže stoje na hodniku pred njegovo sobo.

A Lawrence o vsem tem ničesar ne ve in najbrže ne bo nikoli izvedel: že 120 ur leži brez zavesti...

To ozračje skrivnosti, ki obdaja »nekronanega kralja Arabije«, ni nič manjše, kakor je bilo takrat, ko je bil Lawrence še najslavnejši tajni agent britanske vlade. Lani je pa šel na lastno željo za neznanega podčastnika

po imenu Shaw k tehničkim četam. A tudi kot preprost podčastnik je bil tik pred katastrofo v službi svojega naroda, zato bi se Angležem zdela njegova izguba nenadomestljiva.

Njegovo pravo ime ni T. E. Shaw-Parent, kakor nekateri trde, temveč Ned Lawrence. Kako je prišel do pri-

zvetega imena Shawa, pa pove ljubka, a resnična zgodba.

Slavni irski satirik George Bernard Shaw in Lawrence sta že dolgo dobra prijatelja. Nekega dne je prišel Lawrence nenadoma na čaj k svojemu prijatelju. Ena izmed navzočih dam se ga kar ni mogla nagledati, tako ji je bil simpatičen. Tisti dan je bil nenavadno dobro razpoložen, svetle plave lase je imel lepo počesane, obraz mu je bil svež in živahen in ker je po postavi droban in vitel, bi ga človek skoraj imel za študenta. Njegova obdovalka se je tedaj obrnila h gospe Shawovi in z zanosom vzkliknila: »Kako bistre nazore ima vaš sin!« Lawrence je udaril v smeh in od tistega dne se je sam pri sebi zaklel, da si bo nadel ime svojega »krušnega očeta«.

Prišlo tudi, da je Bernard Shaw eno od svojih dram, »Sveto Ivanos«, posvetil Lawrenceu.

Danes ko to pišemo, kažejo zdravniki le malo upanja, da bi mogli ranjenca rešiti. Izjavili so, da drži Lawrence tako dolgo pri življenju samo njegova železna konstitucija; noben drugi ne bi prestal tako strašnega trka niti en dan.

Zakaj je polkovnik Lawrence (izgovori: lórens) tako znamenita osebnost? In kakšne so njegove zasluge za Veliko Britanijo, da ga Angleži časte kot svojega največjega narodnega junaka?

Lawrenceovo delovanje sega v svetovno vojno. Kot profesor orientalskih jezikov je prišel na vzhodno fronto; ker je znal arabski, je hitro prišel v stike z arabskimi poglavarji in se z njimi tem laže sprijateljil, ker se je tudi oblačil v arabsko narodno nošo. Njegov vpliv med Arabci je rasel od dne do dne in tako niti ni čudo, da se mu je posrečilo spraviti Arabce na svojo stran proti Turkom; s tem je napravil svoji domovini velikansko uslugo, zakaj brez njega bi morda Angleži nikoli ne bili zvrtili turške fronte, ne vkorakali v Bagdad.

A tudi po vojni si je Lawrence pridobil neprecenljivih zaslug za svojo domovino. Njegova moč je bila v tem, da se je znal nenavadno spretno preoblačiti, tako da so ga celo Arabci imeli za svojega, in da se je zmerom prikazal tam, kjer je bilo treba za kulisami reševati angleške interese. In to je znal Lawrence kakor nihče drugi, znal mnogo bolje od kateregakoli poklicnega diplomata. Ko je svojo nalogo opravil, se je vselej skromno umeknil v zatijše in nihče ni vedel, kje je — nihče razen dveh, treh najvišjih v vojnem ministru. Ze nekajkrat so se zadnja leta celo razširili glasovi, da se je smrtno ponesrečil in umrl; pesek v očeh tistim, ki niso smeli vedeti, kje živi ta skrivnostni mož in kaj spet pripravlja.

To pot ni pesek v očeh nikomur; preveč bojzani je v poročilih, ki jih beremo v angleških listih, da bi bilo vse to humberg. To pot gre le preveč za res: najslavnejši, najskrivnostnejši, pa tudi najzaslužnejši Anglež bojuje svoj poslednji, največji boj. Ali je čudno, da ga bore z njim vsi Angleži pristranega imperija in v skrbeh trepetejejo zanj?

Skakanje s padalom je staro komaj štiri leta. Vendar je v Rusiji vse bolj razširjeno kakor kjerkoli drugod na svetu. Rusija ima že svojo akrobate in svoje heroje. Moskovski ravnatelj letalske šole je skočil že stodesetkrat. Organiziral je skupne skoke dvajsetih do tridesetih ljudi hkratu. Take skupne skoke izvajajo zlasti pri letalskih prireditvah. 30. maj je njihov praznik. Več letalcev in učiteljev »Osoaviahima« je skakalo že več ko stokrat in vsi so pristali na zemljo brez nesreče.

Vojaški letalec Evsejev je nekoč skočil iz višine 7093 metrov in je odprl padalo šele 150 metrov nad zemljo. Kakor smo že povedali, je njegov rekord potolkel zdaj Jevdokimov.

Mlada letalka Nina Kamnijičeva, ki šteje komaj dvajset let, se ponaša z ženskim rekordom. Lani je skočila iz višine 3000 metrov in odprla padalo šele po 2700 metrih padca. Ves njen padec je trajal 58 sekund. Pristala je srečno.

Ta deklica pravi, da je ni nikoli groza, kadar skače in se ji čudno zdi, zakaj se ljudje tako bojijo tega prijetnega plavanja po zraku.

Toda ta novi sport Rusom ni samo za zabavo. Odlični častniki ruske vojske so izjavili, da bi lahko Rusija v vojni spravila na ta način cele čete svojega vojaštva sovražnikom za hrbet. Stvar se zdi malo neverjetna in pretirana. Toda Rusi verujejo vanjo, pa jim pustimo ta prav. Čudno je, da današnji dan vsako novo tehniško pridobitev obrnejo povsod na vojaško plat.

Slepi slikar

Po dvajsetih letih izpregledal. — Triumf zdravniške vede.

(P-p) Pariz, maja.

Dvajset let je že od tega, kar je lahko samo otipaval čopiče in barve in platno, svoje drage znanec in tovariša tolikih lepih ur. Otipaval in božal jih s svojimi ubogimi ranjenimi rokami.

Včeraj je slikar Julien Lemordant po dvajsetih letih prvič lahko spet videl svoje drage tovarise, videl čopiče in barvo in platno, videl svoje slike, ki so mu že dvajset let visle nedotaknjene v ateljeju. Videl je posteljo, na katero so ga bili prinesli pred dvajsetimi leti, vsega v ranah, ki so mu imele vzeti najdražje na svetu: vid.

Res da mu je zdaj še zmerom, kakor da bi ga obdajala še neka tenčica, a zato vsaj različni obrise in oblike in barvo. Nič več se ne zadeva ob vogale, nič več slepo ne izteza rok pred se.

Luč mu je prišla naproti! Blažena, blagoslovljena luč!

Zgodil se je čudež. Dvajset let so zdravniki zdravili vojnega slepca, dvajset let so upali in dajali upanje: »Počakajte, ne tolažimo vas na slepo. Počakajte, da zacelimo rano za rano, da vam popravimo zastrupljeni organizem, potem se bo počasi vrnil tudi vid. Počakajte in upajte!« Zdravniki niso lagali.

Potrpežljivo in vestno so opravljali operacijo za operacijo, nešteto ran je bilo treba ozdraviti, nešteto uničenih celic zaceliti in nadomestiti z drugimi, zdravili. Dvajset let je trajalo zdravljenje, zdaj je pa zdravniška veda doživela nov triumf: vrnila je vid slepcu, ki je že sam obupal, da bo še kdaj gledal sonce.

Njihovo samaritansko delo sicer še ni dopolnjeno, operacij še ni konec. Slepi slikar danes ni več slep, res, a popolnoma jasno vendarle še ne vidi. Moral se bo še nekaj časa zdraviti na kliniki, a potem mu bo toliko lepše zasijalo zlato sonce v vsej svoji krasi.

Pred hišo čaka avto, da odpelje slikarja pred kliniko. Prijatelj mu ponudi roko. Lemordant se opre nanjo: preveč ga je prevzela nepričakovana sreča, noge mu nočejo služiti. Nov zastor mu leže na oči med zrenico in lučjo, ki jo je komaj uškal. A ta zastor bo izginit, utrlil se bo v dveh bisernih kapljicah, ki sta mu privreli iz oči...

Julien Lemordant je danes star 52 let. Pred vojno si je napravil ime kot slikar gledalcih in rotovžev. Konec leta 1914. je popolnoma oslepel zaradi ran, ki jih je dobil na fronti. Zdjaj so mu zdravniki vrnil vid.

Junaški odskoki ruskih letalcev

Skoki s padali so postali v sovjetski Rusiji malone že ljudska zabava

V času, ko so listi polni poročil o strašni katastrofi ruskega veleletala »Maksima Gorkoga«, ne bo spodnji članek brez tragične aktualnosti.

V francoskem časniku »Paris Soire« čitamo zanimivo poročilo o rekord-

Jevdokimov po srečnem pristanku

nem skoku s padalom, ki ga je izvedel znani ruski letalec Jevdokimov. Skočil je iz letala iz višine 8100 metrov, odprl je pa padalo šele dve sto metrov nad zemljo. Ta junak je skočil že več stokrat iz letala, igrača mu

je to. Vendar se doslej nikdar ni upal česa tako drznega.

Na letališču, nad katerim je Jevdokimov izvedel svoj skok, je bila zbrana velika množica ljudi. Vsi so napeto pričakovali trenutka, ko se bo majhna črna pika odlučila od letala. Med tem ko so bili gledalci vsi razburjeni, je skočil Jevdokimov miren ko le kdaj iz letala in letel skozi zrak z bliskovito hitrostjo. V nekaj sekundah je bil že tisoč metrov bliže zemlji. Polem je šlo pa še hitreje.

Jevdokimov je bil ves čas popolnoma hladnokrven. Padal je kakor kamen. Pogled mu je visel na malem aparatu, ki ga je imel pritrjenega v zapetju. Ta mala priprava mu je točno kazala višino: 7000, 5100, 4100, 3100, 2100, 1100... Približeval se je zemlji. Aparat je kazal višino štiri sto, tri sto, dve sto...

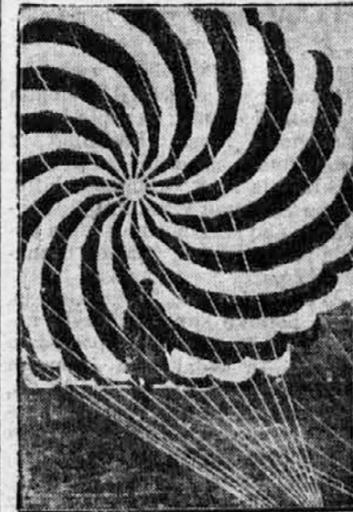
Nenadoma se je padalo razprlo kakor cvet; gledalcem je za hip zaprlo sapo. Hip nato se je človek na koncu vrvi pričel majati kakor privezana lutka, že nekoliko minut kesneje je pa skočil na zemljo. Dosegel je svetovni rekord.

V kratkem misli Jevdokimov tekmovali z več svojimi tovariši. Takrat bo v Rusiji neka posebna svečanost, ki jo bo privedilo vojaško letalstvo.

V sovjetski Rusiji je na tisoče ljudi, ki se pečajo s tem sportom. Tri sto tisoč se jih pripravlja na skakanje s padalom. V vseh večjih mestih so postavili posebne stolpe, dvajset do trideset metrov visoke, iz katerih skačejo mladeniči iz vseh stanov. Padalo se seveda pri teh poskusnih sko-

kih odpre že pred skokom, tako da ni nevarnosti, da bi se kdo ponesrečil. Rusom je danes skakanje s padalom zabava, tako kakor naši mladini na velesajmu voznja s toboganom.

Na cestah, v tovarnah in še celo na

Odprto padalo

kmetih srečaš povsod ljudi, ki nosijo znak v obliki padala. Vsi ti so člani posebnih klubov. Tudi žensk se ne manjka. V Moskvi je cel trop takih, ki gredo za šalo na izlete z letalsko eskadriljo »Maksim Gorkijev«. (gž).

POMNITE
1.-11. junij
XV. VELESEJEM
V LJUBLJANI
Pregled
domače produkcije
Posebne razstave:
Gasilska razstava. Modna
revija - gospodinjstvo. Salon
avtomobilov. Pohištvo.
Male živali.
 Polovična voznina na železnici,
 parobrodih in avijonih.
 Razstava obsega 40.000 m².

Uštel se je
 (P-1) Newyork, maja.
 V nekem ameriškem vele mestu je živel mlad pravnik, John Allward po imenu. Mož je neprestano mislil na to, kako bi prišel do bogate neveste, zraven je pa rad ljubimkal z lepimi ženskami.

Na nekem dobrodelnem plesu se je seznanil z zelo lepo plavalasko in ji pri priliki začel dvoriti. Toda bil je oprezen in se je rajši predstavil pod drugim imenom. Dejal si je namreč, da se tako reč utege slabo končati; kaj lahko bi se zgodilo, da bi se nekega dne hotel razstati z ženo, ki si je danes še želi. Ker je dobro poznal Američanke in se je bal, da bi na vse zadnje še kaj terjala od njega, se ji je zatorej predstavil za Jamesa Barkerja. Tako je bilo pa ime nekemu drugemu mlademu odvjetniku. A ta je bil še začetnik in je imel pri ženskah več smole ko sreče; preveč plah je bil namreč. V boljših krogih, kjer je bil njegov srečnejši tovariš malone doma, se sploh ni upal sukati se.

Lepa plavalaska je bila vdova, to-rej potrebna uteha. Dozdevni James Barker ji je bil močno všeč. Verjela je njegovim ljubavnim besedam in mu postala ljubimka.
 Nekega dne, ko ji je odvjetnik spet zatrejal svojo neizmerno vročo ljubezen, ga je vprašala, ali se ne bi poročil z njo. Dozdevni James Barker ji je odgovoril, da je to njegova največja želja, samo zdi se mu, da bi kazalo še malo počakati, da uredi nekatere zadeve. Preveč namreč se ni vedel, koliko premore njegova ljubimka; vtis je imel, da lepa vdova ni ravno preveč bogata, in zato si je dejal, da se ne sme zaleteti.

Bolj ali manj prozorna snubitev njegove ljubimke je čuvstva mladega odvjetnika kaj hitro ohladila. Pač skrajni čas, si je rekel, da napravim konec z njo.
 Že koj drugi dan jo je poklical na telefon, da ji pove, da mora iznenada odpotovati po poslih. Toda oglasila se ni lepa plavalaska, temveč njena sobarica; povedala mu je, da je njena gospodarica ponoči nepričakovano obbolela za vnetjem slepiča in da so jo morali odpeljati na kliniko, kjer jo bodo operirali.
 John Allward je sklenil svoje »potovanje« se malo odložiti. Obiskal je

Ista ura rojstva -- ista usoda

(R-i) Dunaj, maja
 Gotovo ste že kdaj srečali dva brata ali dve sestri, ki sta bila tako podobna drug drugemu, da ste ju tisti mah spoznali kot dvojčka. Ta sličnost pa ne velja samo za zunanost, za obraz, kretnje in barvo glasu; dostikrat gre tako v podrobnosti, da bi človek mislil, da ima pred seboj dva popolnoma enaka človeka.
 Znanost je ugotovila, da so tako imenovani »enojajčni dvojčki«, to so tisti, ki so se v materinem telesu razvili iz enega samega jajca, tudi po načinu mišljenja, po nagnjenjih in sploh po vsem življenjskem ritmu, drug drugemu enaki. Moderna znanost, zlasti nemška in ameriška, se že mnogo let trudi, kako bi dognala zakone, ki ustvarjajo to skrivnostno enakost usode dveh ljudi.
 Bilo je tik pred svetovno vojno, ko je v Stuttgartu obolela neka deklica za tuberkulozo in šla k zdravniku. Röntgenska preiskava je dognala, da ima ognjišče tuberklov v desnih pljučih. Vprašali so jo po rodbinskih razmerah, in tedaj je prišlo na dan, da ima sestro, ki je z njo dvojčka; živela je v Monakovem, videli se pa nista že od drugega leta. In potem so izvedeli najpresenetljivejše: tudi sestra je bila obolela za tuberkulozo, in röntgenska

slika je pokazala središče bolezni v istem delu pljuč.
 Od tistih dob se je že mnogo slovečih zdravnikov in biologov bavilo z raziskovanjem problema dvojčkov in cela vrsta primerov je potrdila prejšnja opazovanja o enakosti usod enojajčnih dvojčkov. Taki dvojčki — zmerom gre za ljudi istega spola — kažejo isto nadarjenost na umetniškem in poslovnem polju; dostikrat postanejo ob istem času glasbeniki, pisatelji, vojniki, rokodelci itd. Da, tudi hudo-dejska nagnjenja nastopijo dostikrat vprav presenetljivo istočasno, celo takrat, če sta dvojčka po cela leta ali desetletja živela daleč vsaksebi.
 Nemški raziskovalec profesor Lange je preiskal celo vrsto dvojčkov, ki so prišli zaradi tega ali onega hudo-delstva v zapor. O tem je tudi izdal knjigo pod naslovom »Hudodelstvo kot usoda«. Posebno značilen je primer dveh bratov, ki sta bila že na zunaj tako čudovito podobna drug drugemu, da ju še domači niso mogli ločiti. V šoli sta morala hoditi v različna oddelka istega razreda, da ne bi prišlo do neprijetnih zamenzav. Vzlic temu se pa nista dobro razumela, in tako sta se njuni življenjski poti že kmalu razšli. Pogrezala sta se čedalje globlje v močvirje zločina. A vkljub temu da sta živela daleč vsaksebi, sta zagrešila

svoja kazniva dejanja ob istem času, skoraj na mesec natanko.
 Nekega dne je stal pred ameriškim sodiščem zaradi tatvine neki mlad mož. Hudodelstvo je bil izvršil v čisto posebnih okoliščinah, na docela svojevrsten način. Med razpravo se je sodnik spomnil, da se je pred nekaj meseci pripetila v nekem drugem ameriškem mestu neka tatvina v čisto enakih okoliščinah. Misli je, da je storilec v obeh primerih eden in isti. Toda mladi mož je trdovratno tajil, da bi bil kriv druge tatvine, zato se je sodnik obrnil na ono drugo sodišče. Odgovor je nemalo osupil: obtoženec je imel brata, ki sta si bila dvojčka; videl ga ni bil že od mladih let, in vendar je zagrešil svoj prvi delikt skoraj na dan natanko ob istem času kakor on.
 Skrivnostna in žalostna je pa usoda dveh ameriških častnikov, ki sta se oba odlikovala z veliko hrabrostjo v ameriški osvobodilni vojni.
 Po končanih bojih sta se naselila v dveh različnih mestih in sta le malo prišla v medsebojne stike. Eden izmed bratov je zapadel v melanholijo in nekega dne si je pognal kroglo v glavo.
 Ob istem času je pa tudi njegovega brata prevzela nerazumljiva otožnost in ga nagnala v samomor. Nobeden obeh bratov ni niti slutil, da si misli drugi vzeti življenje.

V pasti
 Lisica: »Dokaz, da je lisice krzno še zmerom moderno!...«
 (»Rirec, Paris)

Ali veste...

...da živi v Ameriki neki Mr. John Higgs, ki se ne ukvarja z drugim, kakor da zbira same čudne podatke, novice, doživljaje itd. in jih za drag denar prodaja ameriškim časnikom?
 ...da velja še zmerom za največjega tenorista vseh časov že pred 10 leti umrl italijanski pevec Caruso, in da je imel mož tako čist in močan visoki C, da je z njim ubil kozarec?
 ...da ima vrabec prav toliko kosti kakor slon?
 ...da izvirajo vsi polnokrvni konji na svetu od treh slovečih kobil, ki so jih zredili v 18. stoletju na vzhodnem Angleškem?
 ...da med vsemi gledališkimi umetniki sveta ni dobival največje plače Rus Saljapin, temveč nam pač neznan Kitajec Maj-lan-Fang, ki je prejemal kot igralec ženskih vlog 3/4 milijona dolarjev na leto — in to še v času, ko je dolar kaj veljal?
 ...da živi v Južni Dakoti neki mož, ki se piše United States (Združene države), ime mu je pa Franklin, in da je njegov sin krščen na ime »Washington United States«?
 ...da ima naš praoc Adam en edin spomenik na svetu, in sicer v Baltimoru v Ameriki?
 ...da se največkrat ni poročila kakšna Američanka, temveč Belgijka Adriena Hirondeauxova, saj je imela v desetih letih 48 zakonskih mož?
 ...da ima črnolaska 110.000 las na glavi, plavka 150.000, rdečelaska pa samo 30.000?
 ...da je bila pred 50 leti v Londonu (okraj Whitechapel) hiša, kjer se je sedem let noč za nočjo izvršil kak umor? (V tej hiši je namreč imela svoj glavni stan neka zloglasna razbojniška tolpa.)
 ...da je imel Aleksander Veliki v ročaju svojega meča spravljen tako hud strup, da bi bil z njim lahko ubil cel polk vojakov?
 ...da so feničanski pomorščaki vselej, kadar so se odpravljali na morje, žrtvovali morskim bogovom mlada dekleta, mence, da bodo tako potolažili razjarjene valove?
 ...da je Mr. John Higgs, ki vse to ve, pred štirimi leti praznoval 50 letnico svojega rojstva in da je na glaslo živega leksikona za kurioznosti?
 (Q-m)

Verižna pisma v Ameriki

(P-o) London, maja
 V Ameriki je zavladala nova moda: moda verižnih pisem. Pod geslom »Send a dime« (Pošljite 1 dime, t. j. 10 centov ali 5 Din) se je ta neokusnost tako razpasla, da je že poseglo vmes poštno ministrstvo in prepovedalo prodajanje srečk po pošti. Zakaj »send a dime« ni nič drugega kakor nova oblika loterije; rodila se je pa v Springfieldu (Missouri) in se od onod kakor lunta razširila po vsej državi.
 Postopek je kaj enostaven. »Verigac« zahteva, da ga vsakdo, kdor prejme tako pismo, prepíše in pošlje prepise petim drugim osebam, vsakdo od leteh pa spet dalje drugim petim. V pismu so navedena imena šestih ljudi. Kdor ga dobi, se spodaj podpisuje. Potem pa pošlje 10 centov osebi, kater ime in naslov se nabajata na čelu seznama, in to ime prečrta. Tako pride vsakogar ime počasi od spodaj navzgor; število pisem z njegovim imenom v njem je 5⁴ ali 15.625. To se pravi, da mora 15.625 ljudi poslati vsakemu podpisniku po 10 centov, to dá skupaj 1.562 dolarjev in 50 centov.
 Mnogo ljudi trdi, da je na ta način

dobilo zneske od 10 do 100 dolarjev. Dokler se »verigac« ne pretrga, postaja čedalje večja, podobno kakor snežna kepa, ko se kotali po strmini. Samo da se po navadi že po kratkem kroženju iz tega ali onega vzroka raztrga.
 Te »verigace« — pravijo, da jih je v Združenih državah že na milijone — večje izrabljajo posebne banke, ki so jih spretni business-men ustanovili nalašč v ta namen.
 Skušali so že spraviti »v promet« tudi take verige, kjer mora vsak podpisnik poslati po 1 dolar, da, celo po 10 dolarjev. V nekaterih državah so prevzeli dostavo pisem »raketierji«; tako si udeleženci sicer prihranijo poštino, a le prerado se zgodi, da pridejo ob svoj delež.
 Bivši newyorški guverner Al Smith je prejel toliko pisem, da bi dobil, če se nobena teh »verigac« ne bi bila prezigodaj raztrgala, lepo vsotico 1 milijon 500.000 dolarjev (okoli 70 milijonov Din).
 (»Observer«)

Nesrečni debeluh

(R-i) London, maja
 Sir Frederic Henderson lahko z vso pravico trdi, da spada med »najtežje« Angleže. Tehta namreč malenkost 150 kil in njegova debelost mu je povsod samo v nadlego.
 Toda česa takega, kar se mu je ondan pripetilo na železnici, ko je potoval po kupčijah iz Edinburga v London, pa doslej vendar še ni doživel. Težko sope se je bil sir Frederic Henderson primajal do vrat vagona in že hotel vstopiti. Obupno se je zavihtel na stopnice — takrat se je pa nesreča že pripetila. Stopnica namreč ni bila kos tej nenadni obremenitvi in se je hrešče preklala, sir Frederic je pa ječel in med kletvicami telebnil po tleh.
 Z velikim trudom so ga dvignili kvišku in odpeljali v bolnišnico. Pri padcu si je bil opraskal roke in odrgnil noge. A tudi vagon tisti dan ni bil več za rabo; morali so ga odklopiti in zapeljati v popravilnico.
 Zdaj toži sir Frederic železniško družbo za pet tisoč funtov (1.200.000 dinarjev) odškodnine. Pravi namreč, da so bile nepraktične stopnice edine vzrok njegove nesreče.
 Železniška družba se pa ne dá kar tako. V svojem zagovoru namreč navaja, da pač nihče ne more od nje zahtevati, da bi vzel pri svojih načrtih 150 kil kot povprečno težo za vsakega potnika. Še več, družba je zadevo obrnila in pravi, da mora ona po vsej pravici terjati odškodnino, ker ji je sir Frederic razdejval vagon in zakrivil zamudo vlaka.
 Radovedni smo, kako se bo ta ne- navadna pravda končala.
 Patriotsko

Banka Baruch

11, Rue Auber, PARIS (9e)
 Odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu. — Vrši vse bančne posle najkulantneje. — Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune: Belgija: št. 3064-64, Bruxelles; Holandija: št. 1458-66, Ded. Dienst; Francija št. 1117-94, Paris; Luxemburg: št. 5967, Luxemburg.
 Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice

tudi simbol neizmernega usmiljenja. Nesrečnejši sami pa vidijo v njej edino uteho na tem svetu: simbol jim je velike družine, edine, kjer se čutijo doma: sami med seboj.
 Naj bodo te vrstice v uteho tudi našim pohabljenecem, tistim, ki se jih nihče ne spomni in ki gremo le preredi z žaljivo grozo v srečo mimo njih.

(N-p) Pariz, maja.
 Avtobus se je ustavil. Vstopila je mlada žena, lepa in sveža kakor Corregiova »Sveta Katarina«, z otročičkom v naročju.
 Sklanjaje se k drobnemu bitju, vsemu zavitemu v tul, mu je šepetala na uho skrivnostne sladke besede in obraz ji je sijal od neznanne sreče.
 Avtobus je zavozil čez kotojanjo, da je potnike sunkoma vrglo naprej. Mlada žena je pogledala kvišku. In tedaj sem iznenada opazil, kako je z grozo zaprla oči, nasmešek ji je oledenel na mladostnem obrazu in ves njen izraz je mahoma postal mrzel, skoraj sovražen.
 Neki mož ji je sedel nasproti, z obrazom brez nosu in z obvezo počez, da je gledalo izpod nje samo desno oko. In ubogi materi se je zazdelo, kakor da bi se bilo to edino oko uprlo v njo...
 Po dvajsetih letih!

nepregledna vrsta taksijev. Ko je vstal, sem stopil za njim. Njegov desni rokav mu je bil prazen pripet na prsih. Ko se je prijel z levico za pregrado, sem ga ogovoril: »Za enorokega ste zelo spretni! In tako se je začel pogovor.
 Pet minut nato sva sedela v parku. Pri nekdanjih vojni tovariših ni formalnosti...
 »Hudo nesrečni se mi zdite,« sem rekel.
 Kratko in presekanost se je zasmajal:
 »Privadili smo se že!
 Granatni drobec mu je bil zdrobil zobe in odtrgal ustnico in nos in mu strahotno razdejval obraz. Osemnajst let je že tega...
 »Koliko ste bili takrat stari?«
 »Dvajset.«
 Vrgel je to besedo s čudno hlastnostjo, kakor bi jo hotel odgnati. Dvajset let! Romeoova starost, bi rekli poeti. Torej je še utegnil ljubiti? Njegova usta, zdaj razrta od ognja in noža, so učakala poljub, preden je v pohabljenosti dozoril sam v sebi. Ljubeče roke so ga bile božale po licu, tam kjer je zdaj preveza zastirala strahoto vojnega razdejanja.
 »Prve čase... zelo hudo je bilo,« je rekel z drhtečim in zamolklim glasom. »Zelo hudo, ko ste čutili, da so vsi pogledi uprti v vas, na cesti, v podzemeljski, povsod. Pogledi sočutja ali pa pritajenega ignusa... Otroci so se ustavljali in

se obračali za nami, z grozo v očeh. In tako smo mi vsi, mi z razdejanimi obrazi, postali preobčutljivi. Še huje smo videli, kakor je bilo v resnici. Zdaj je to že prestano...«
 Pogledal me je od strani, prežeč na vtis, ki ga bodo napravile name njegove besede. Siromak je bil res nervozen do nohtov na prstih.
 »Prve čase je bilo strašno, ne morem vam popisati. Nič nisem jedel, brado sem si dal rasti in čakal, da umrem. Misli sem, da je konec z menoj, saj ne morem več živeti ne ljubiti ne delati. Zapadel sem v mračno nevrastenijo.
 »In potem, nekega dne me je neka čudovita ženska, bolničarka — oh, petdeset let je imela in mati bi mi bila lahko! — odvedla me je pred zrcalo, mi strgala obvezo z obraza in vzkliknila:
 »Glej! Tak pogled vendar, kako si lep! Ali te ni sram, da skrivaš svojo rano kakor kakšno sramotno bolezen? Saj je nisi vreden! Ali naj bi te bil mar rajši zadeli v hrbet?«
 Pozabljenje v drugih
 »Zaihtel sem na ves glas... To je bil moj prvi pogled kvišku, čeprav še zelo plah... Spet sem začel gledati okoli sebe, opazovati tovariše, ki so bili še nesrečnejši od mene... Oh, kakšen grozoten nauk: iskati pozabljenja v drugih!

»Eden od njih je bil brez spodnje čeljusti: jezik, ki se ni mogel nikamor več nasloniti, mu je ves črn in napihnjen visel iz ust. Nesrečnejši je hotel umreti od gladu. Rešili smo ga! Neki drugi je zblaznel, ko je sedemnajst dni zaman pritisikal dlan na obraz, mence, da si bo presadil kožo na zevajočo rano. Tretjega je zapustila žena; oženil se je bil z neko bolničarko, a še ona ni mogla prestatiti ob njem; ušla mu je na večer njune poroke. Ubogi je umrl od gorja...
 »Vidite, tisti ki se morejo kako obrniti vase, tisti še nekako prestanejo, da so le kako preboleli naskok blaznosti v začetku. A drugi, preprosti ljudje, taki, ki se niso naučili, da bi črpali moči iz sebe samih, taki ljudje zapadejo v brezdane duševno gorje, da bi se siromaki kamnu smilili, posebno če nimajo nikogar na svetu; če takega človeka rešimo iz njegovega moralnega pekla, se edinkrat v življenju še čutimo srečne, vsaj malo.
 »Takšna sreča je tudi mene rešila, dala mi je novega poguma za boj, napela je sile v meni, da sem stisnil zobe in začel misliti, kako si bom zaslužil vsakdanji kruh... Kruh, ki me ne bo smel preveč odtrgati od mojih tovarišev, vzlic vsemu, saj ne moremo živeti drug brez drugega; kako naj bi živeli sami! Življenje, kakor ga imajo drugi, nam je zaprto, nepristopno.

„Gueules cassées“

Veliki siromaki so nesrečnejši, ki so v vojni ali kako drugače prišli ob najdražje na svetu, ob dar vida. Ni ga človeka, vrednega tega imena, ki ne bi čutil z njimi.
 In vendar se drzno misliti, da so še večji nesrečnejši med žrtvami vojne, ljudje, ki imajo morda zdrave oči, a so izgubili tisto, o čemur že sveto pismo pravi, da je Bog ustvaril po svoji podobi. Če vidimo slepega siromaka, se nam vsaj smili. Če vidimo izmakaznega nesrečnejša, nas ga je groza.
 Ali so se zato ti siromaki z razdejanimi obrazi in Francoskem že koj po vojni združili v posebno zvezo? Zato da so sami med seboj, da se jim vsaj tam ni treba bati, da bi bilo druge groza pred njimi? »Gueules cassées« so se sami krstili. Upira se nam posloveniti to besedo, toliko obupa in srdite kletve je v njej nad samim seboj in nad usodo, ki jih je tako nezasluzeno kaznovala: gueules cassées... razbiti gobei...
 In vendar ta beseda na Francoskem ni več samo simbol groze, postala je

Kaj beremo in slišimo drugod

Kratke zgodbe in zanimivosti od vsepovsod

Kralj in norec

(O-p) London, maja

Kakor vsak državni poglavar mora tudi kralj Jurij V. sodelovati pri mnogih dobroteljskih in človekoljubnih prireditvah. Dostikrat seveda to ni prijetno, a vladar ve, kaj je njegova dolžnost.

Par tednov je tega, kar je bil kralj na obisku v neki umobolnici; posebno pohvalno se je izrazil o njenem zelenjavnem vrtu. Neki norec je bil ravno v razgovoru z vrtnarjem, ki je pripravljaval gredo za rdeče jagode.

Kralj je pristopil bliže.

»S čim potresate jagode?« je vprašal norec vrtnarja.

»Z gnojem,« je odgovoril le-ta.

Norec se je za trenutek zamislil, nato je pa pogledal najprej kralja, potem pa vrtnarja in resno dejal:

»Jaz pa napravim kakor Jurij: s sladkorjem jih potresem. Sicer je res, da sem norec...«

Skandal! Pazniki so hoteli noreca odvesti, toda vladar jim ni dal. Zasmejal se je od srca:

»Vaš okus, prijatelj, res ni nápak. Toda to kar ste rekli, ne drži popolnoma: Jurij nalije na jagode tudi vina, in tako še bolje teknejo. Poslal vam jih bom za poskušnjo, da mi boste povedali, kakšne se vam zde.«

(»Jourc, Pariz)

polovice, v Evropi. Država, ki ima največ prejemnikov, je pa kajpada USA: 20.750.000. Za njo pride Velika Britanija s 6.780.560 in pa Nemčija s 6.142.921. V primeri s številom prebivalstva je pa na tem polju najbolj razvita Danska; tam pride namreč na 1000 ljudi 160 naročnikov, t. j. vsak sedmi Danec ima doma aparat.

Vse lansko leto so na svetu prodali okoli 8 in pol milijona radijskih prejemnikov, poleg tega so jih pa 2 milijona instalirali v avtomobilih.

(Za primeru: med Slovenci ima povprečno vsak 100. svoj radijski aparat).

Zdravniški nasvet

»Zelo slabi ste videti, dragi moj. Ali ste se ravnali po mojem nasvetu, da smete pokaditi samo tri smotke na dan?«

»Na žalost, gospod doktor, pa mi ni pomagalo. Prej nisem nikoli kadil...«

(»Nebelspalter, Rorschach«)

Sovjetsko pojasnilo

(P-o) Moskva, maja

Dne 9. maja ob 22.40 je moskovska radijska postaja v francosčini odgovarjala na več vprašanj, ki so jih izdali francoski radijski amaterji. Naj navedemo dve od teh vprašanj in odgovora nanju.

VPRAŠANJE: Ali je ljubezen res popolnoma svobodna na Ruskem?

ODGOVOR: V sovjetski Rusiji je ljubezen prosta vseh spon predsodkov in vseh bolj ali manj licemerskih okoliščin, v katere je uklenjena drugod. A ne mislite, da bi zato vladala pri nas na tem polju anarhija. Kadar pri nas katera ženska porodi, poskrbi država za novorojenčka. Prejšnje čase se mlada kmetica ni upala zvečer prikazati na vasi. Zakaj če bi se ji bilo kaj »pripetilo«, je bila izpostavljena splošnemu preziru in zaničevanju vseh, ki so jo poznali. Današnji dan se pa moški skoraj ne upajo zvečer na cesto, zakaj za vse kar bi se »pripetilo«, bi bili oni odgovorni.

VPRAŠANJE: Ali je res, da je v sovjetski Rusiji priznana brezboštvo?

ODGOVOR: Da! V sovjetski Rusiji je ločitev cerkve od države popolna. Država se prav nič ne vtika v versko prepričanje svojih državljanov; vsakdo lahko veruje ali ne veruje, kakor ga je volja.

Ali naj se kod prikažem, naj grem na zabavo, na ples s tako glavou?

Velika družina

»Instinktivno se oklepamo drug drugega. In ker nam je trpljenje vcepilo silno občutljivost, smo kakor prečudna bolna družina, z neizmerno bratovsko ljubeznijo, družina, kakor je ni več enake na svetu, ki živi nad vsemi in zunaj vseh, ki skoraj ni več od sedanjega časa ne od tega sveta...«

»A tudi če to bratovstvo ne bi bilo vzkliklo spontano v naših srcih, bi ga bili rodili naši telesni stiki. Smejali se boste, a glejte: tovariša imam, v Parizu živi; kadar ga srečam, se dotaknem njegovega obraza, kolikor mu ga je še ostalo. In pod brazgotinami otipljem kos svojega rebra, svojega, slišite, ki so mu ga presadili na obraz!«

»Ne mine dan, da se ne bi pripetilo kaj novega, kar zadene našo občutljivost. Koliko jih je med našimi tovariši, ki jih rane še danes skele, pa ne tožijo; ki jim morajo še danes, po tolikih letih, na novo operirati čeljusti in nos in oči... ki jim morajo izrezati drobce železa, prihajajoče šele danes med strašnimi bolečinami na dan... Kdo bi jih štel! Rane, ki imajo stalno posledico vnetje možganov; rane, ki skoraj onemogočajo najvažnejše funkcije življenja, saj ubogi ne morejo jesti ne dihati.

»A to bi še bilo; zdravnik vas na novo operira in potem je vsaj nekaj časa bolje. A drugi, ubožci, ki jim ni zdravila!... Koliko jih je, ki se jim rane še danes gnoje in se jim gnoj ponoči razlije v vrat, da dobe tuberkulozo. A hujše od vsega tega je duševno trpljenje, saj nimajo nikogar na svetu — žena jih je zapustila, mati jim je umrla, očeta so jim ubili — nikogar nimajo, da bi jih tolažil in tešil...«

Edina uteha

»O, ne sodite me po krivem: ne tožim! Če vam vse to pripovedujem, se zgodi le zato, ker ste mi sami začeli o tem govoriti. In ker imam zaupanje v vas, ker ste morda tudi vi eden izmed tistih, ki vam to klanje ni prizaneslo... Če vam pa je... mi ne boste zamerili... Zakaj, vidite, pri nas velja geslo: Smej se vzlic temu! In tega gesla se oklepamo krčevito kakor utopljenec rešilne bilke.«

Nervozno in bolešno se je nasmešnil, a vzlic otožnemu usmevu je njegovo edino črno oko zagorelo v ognju neugnane mladosti.

»Sedem tisoč nas je še na Francoskem... sedem tisoč razbitih obrazov...«

J. H. Lefebvre

Lastovice proti moskitom

(O-p) Pariz, maja

V Castel-Fusanu pri Ostiji v Italiji je začela tamkajšnja ptičeslovna postaja na debelo gojiti in udomačevati lastovice. Na tisoče in tisoče jajčec so umetno izvalili, čez nekaj tednov so mlade lastovice izpustili in kaj kmalu je bila vsa okolica rešena moskitov, ki so prej okuževali te kraje.

Uspeh je presegel vsa pričakovanja veščakov, ki so predlagali to originalno metodo. Lastovice so med tem odrasle, vendar niso zapustile kraja, kjer so zagledale luč sveta. Dovolj je, da pazniki samo zažvižgajo, in že prilete k ljudem, ki so jih vzredili in skrbeli zanje.

Ta poskus mislijo ponoviti v večjem obsegu. Če se bo obnesel, bodo vse vasi v Pontinskih močvirjih dobile lastne kolonije udomačenih lastovic.

(»Jourc«)

Najstarejša republika

(P-o) London, maja

Republika San Marino v Srednji Italiji je prava starešina med vsemi republikami na svetu, saj traja že od 6. stoletja in ni še nikoli izgubila svoje neodvisnosti. Deželica meri 59 kvadratnih kilometrov in šteje 12.000 prebivalcev; vladata ji dva regenta, izvoljena za šest mesecev.

Da proslavi stoletnico smrti Delfica, italijanskega državnika in zgodovinarja San-Marina, je zdaj ta liliputanska republika izdala novo znamko njemu na čast.

San Marino premore le tri »industrije«: vinogradništvo, kamnolomstvo in... izdajanje znamk. (»Everyman«)

»Jajnine«, vedno le »Jajnine«

to naj si vse gospodinje zapomnijo, ki kuhajo za svoje ljube in drage. Z Jajninami bodo prav dobro postregle, kadar koli jih bodo servirale svojim gostom.

Moderna vzgoja

Oče je razlagal svojemu sinčku skrivnost življenja. Ob sklepu je pa dejal: »Tako, zdaj veš, odkod pridejo otroci. Če me misliš še vprašati, kako se napravijo, ti pa pripeljem zausnoco.«

Zenska mladost

»Dan današnji ostaneco ženske mladice tja do štiridesetega leta.«

»Da — potem pa postanejo mlajšice.« (»Dagens Nyheter, Stockholm«)

Rahitis dela svetovno zgodovino

(P-o) Newyork, maja.

Amerika je bila znana in obljudena že pet sto let pred Kristofom Kolumbom, izgubili smo jo pa — zaradi rahitisa (angleške bolezi). Tako vsaj trde učenjaki, ki so se vrnili z raziskovanja Grenlandije. V Herjolfsnesu, na zapuščenem obrežju Grenlandije, so namreč našli okostnjake več vikinških žensk, in kjöbenhavenski profesor F. C. C. Hansen je pri njih ugotovil

zelo izrazite izpremembe medenice. Iz tega sklepajo, da so imele osteomalacijo, to je, posebno akutno obliko rahitisa; tako vsaj trdi dr. J. Preston Maxwell, profesor ginekologije na univerzi v Peipingu. Ena izmed posledic rahitisa je, da ženske skoraj popolnoma izgube zmožnost zanositve; tako je bilo prebivalstvo obsojeno na izumrtje.

Grenlandska kolonija sega tja v leto 985.; ustanovil jo je Erik Rdeči. Njegov sin Leif Srečni je odkupil deželo »Vinland«, to je bilo tam nekje, kjer je danes Massachusetts. Grenlandija je bila obljudena celih pet sto let; izprva neodvisna država, je kaj kmalu postala norveška kolonija. Skandinavske ladje so trajno vzdrževale promet med Evropo in Novim svetom; tja so hodile zlasti po mroževo slonovino. Vikingi so zgradili velike kamenite cerkve; izvažali so tja živino in ni trajalo dolgo, ko sta se živahno razvili obrt in kupčija.

Potem je pa iz neznanega vzroka začelo vse skup propadati. Porodi so jih nazadovati, hiše so razpadale in trava in mah sta jih prerasla. Končno so se tod naselili Eskimi. Norvežani niso nič več pristajali na Grenlandkem... Razvaline, ki so jim raziskovalci prišli na sled, nam pripovedujejo to čudno - povest, zverženi okostnjaki

Celo življenje

SARGOV

KALODONT

PROTI ZOBNEMU KAMNU

nam pa zdaj izdajajo njen vzrok. Upravičena je domneva, da se ponosni severnjaki niso marali hraniti z ribjim oljem — tisto hrano, ki je Eskime obvarovala propada do današnjih dni. (»Scientific American«)

Zeleno perilo

Napisal Mario Tozzi

John je bil nežen in pozoren mož. Toda dolga potovanja, na katera je moral po naročilu vlade, niso bila njegovi ženi Dinny prav nič všeč.

Večkrat mu je dejala: »Dragi John, mar meniš, da je to prav in v redu, da puščaš svojo mlado ženo kar po cele tedne samo?«

Sicer ni takrat niti malo mislila na to, da bi mu postala nezvesta. Do takrat vsaj ne, ko se je seznanila z Mihaelom Parkerjem, čestilcem njene prijateljice Maude. Sklenila je, da ji ga bo kar tako za šalo prevzela.

Začelo se je čisto nedolžno med južino pri Morrissonovih. Dinny se je podzvala, da je sedla tik Mihaela Parkerja.

V naslednjem hipu se je tudi Mauidi posrečilo, da je ujela prostor na drugi strani Mihaela.

Dinny je tako iz dolgega časa vprašala svojega soseda:

»S čim se pa pečate, mister Parker?«

»Čaj sadim, mistress Dumby.«

»Nemara v Indiji?«

»Ne, na Ceylonu.«

Potem je pričel, prav kakor je Dinny pričakovala, na dolgo in na široko pripovedovati o svojih čajnih nasadih. Ko je bila južina pri kraju, je bil šele pri vprašanju rentabilnosti, in Dinny se je pričela seveda hudo zanimati prav za to. Predlagala je, da bi bilo najbolje, če pojdeta na vrt, pokadita cigareto in se v miru pogovorita o tej zadevi.

Zgodilo se je vse tako, kakor si je Dinny želela. In vendar se ji je zdelo, da mora biti v njenem računu nekje majhna napaka. Na to še mislila ni, da bi se utegnala zaljubiti v Mihaela Parkerja. Opazovala ga je. Beli zobje so se mu bleščali, kadar se je smejal, in trmasto je premaknil brado, kadar ni šlo vse po njegovi volji. Sijajen dečko je bil!

Dinny je vzdihnila. Šmenta, ali bi ali ne bi?

Uro kesneje je ravno zaverovano občudovala perilo v izložbi neke trgovine, ko je nenadoma zaslišala glas, ki ji je pognal kri v glavo.

»Dober dan, mistress Dumby! Takemu srečanju pravim srečen slučaj.«

»Parker, vi?«

»Pred četrtr ure sem zvonil pri vas. Služkinja mi je rekla, da ste odšli. Kaj nameravate početi?«

»Kakor vidite, občudujem izložbo,« je nekam zadržano odgovorila Dinny.

»Da, da, čedne stvari. Vam nemara ugajajo?«

»Ne vem prav. Niso popolnoma po mojem okusu.«

»Prav imate,« je dejal Parker, čeprav mu je bilo damsko perilo španska vas. Nekaj, si je dejal, že ne more biti v redu, nekaj že ni lepo. Morda barva? Seveda

prav barva mora biti. Zato je rekel kar tjavendan:

»Nikoli bi svoji ženi ne dovolil, da bi imela zeleno perilo.«

»Zakaj pa ne?« je vprašala začudeno. »Saj je končno vseeno ali je perilo rozaste, rumenkaste ali zelenkaste barve.«

»Nikarite,« se je razvnel, ker pač ni hotel pobiti svoje pravkar šnje trditve. »Zelena barva je zame nekaj strašnega! Žena v zelenem perilu; strašilo za v koruzo!«

Izpred trgovine sta zavila na sprehod, kesneje pa v neki restorani, kjer sta večerjala in si gasila žejo s hladnimi pijačami.

V mraku sta odšla v kino. Ko sta tako sedela v temi, je Dinny nenadoma rekla prav na glas:

»Da.« Ta njen »da« ni imel niti najmanjše zveze s filmom. Tudi ni bil odgovor na Parkerjevo vprašanje. Bil je odgovor na njegovo tiho in skrito vprašanje, ki si ga je pri južini zastavila. Spomnila se je na Johna, pa si je mislila: »Prav ti je!«

Po predstavi sta šla z Mihaelom peš po drevoredu. Ko sta zavila v ulico, se je on ustavil pred lepo enonadstropno hišo in dejal:

»Tukajle stanujem. Prav čedno imam. Dve sobi in kopel. Pridite, ogledajte si moje kraljestvo. Popila bova skodelico čaja, moja lastno žetev.«

Oh, kako rada bi hotela! Slabost je že čutila v kolenih, vendar je hrabro odgovorila:

»Ne.«

»Tudi tedaj ne, če vas prav lepo prosim, Dinny?«

»Če vam je kolkčak do mene, nikar ne govorite več o tem.«

Šla sta dalje. Mihael je poklical taksi in spremlil Dinny do doma. Sam je odšel v klub in napisal tole pismo:

»Dragi John!

Vse sem tako uredil, kakor sva se zmenila. Pri moji veri, bilo mi je težko, Dinny je najljubkejša in najzanimivejša ženska, ki sem jo kdaj srečal. Zavidam te. Pri Morrissonovih sem se seznanil z njo in sem ji dvoril, kar se da. Tvegal sem vse, pa se mi ni posrečilo. Dragi John, ti kar mirno spi! Dinny ti je zvesta in se ti ne bo izneverila. Sicer se že jutri ali pojutrišnjem odpeljem, vendar upam, da se bova kmalu spet videla.

Povem ti, da je bila vsa ta preizkušnja velika neumnost, in zdaj ko Dinny poznam, se mi zdi vsa komedija kar neokusna nesramnost. Pozdravlja te

tvoj zvesti prijatelj Mihael.«

Prav ob tisti uri, ko je Mihael pisal to pismo, se je Dinny v svojem salončku slačila. Vsa poparjena je ogledovala v velikem zrcalu svojo lepo postavo: oblečena je bila v zeleno kombinezo...

»To je pa res od sile — prav danes sem morala obleči to zeleno kombinezo, ko vendar Mihael tako zelo sovraži to barvo,« je zamrmrala sama zase in dvakrat globoko zavzdihnila.

(ni*)

Dobra roba se hvali sama, zato Dr. OETKER-ju ni potrebna reklama!

Klovn

Napisal Joe Bay

V kavarni zatopljen v časnik je sedel Doddy, slavni klovn. Nihče ga ni spoznal. Ni čudo! Saj ga je ves svet poznal samo smešno namazane, namazanega po obrazu, s kričečo rdečo lasuljo, s širokimi zakrpanimi hlačami in čevlji, velikimi ko čolni. Tako v vsakdanji obleki je bil čisto drugi človek. Nihče ni poznal njegovih resnih oči, njegovega izklesanega profila, nihče njegovih lepih las. In vendar: poznali so ga vsi, ki so sedeli v kavarni, toda samo takšnega, kakor so ga videvali pri »delu«.

Pri sosednji mizi sta sedeli dve ženski. Zdelo se je kar na pogled, da sta mati in hči. Govorili sta pristrčno in precej na glas. Doddyja je zmotil njun pogovor v čitanju. Najbolj ga je menda motil dekletov srebrni glas. Pogledal je tja in se zagledal v sveži obraz, nežen in lepo oblikovan. Ni prisluškaval, toda slišal je vse, kar sta govorili.

»Povej mama,« je nenadoma vprašala hčerka, »kako to, da nisem očeta še nikoli videla, da bi se smejal? Davi je bil spet pri zajtrku tako resen in vase zatopljen. Medve sva se poleg njega zabavale, on naju pa še za mar ni imel.«

»Tako je pač, Evi. Veš, očka je doživel marsikaj trdega in neprijetnega. Pozabil je, da se lahko človek tudi smeje. Spominjam se, da sem videla poslednjikrat nasmeš na njegovem licu, ko je tebe prvič dvignil v naročje. Takrat, veš, ko si bila še čisto drobna. Od tistih dob se ni nikdar več nasmešnil.«

»Joj, kako vesela bi bila, mama, če bi videla samo enkrat, kako bi se oče smejal od vsega srca. Tako žalostno je doma, ko je očka tako resen in čemer.«

Doddy, ki je dotlej brez zanimanja sledil pogovoru, si je dejal, da je zadeva kakor nalašč zanj.

Mislil je: Nekje v tem mestu je človek, ki ima tako lepo hčer, pa se ji nikoli ne nasmehe. Hudo mora biti deklici pri srcu. In on, slavni klovn, poznavalec človeških duš, sedi tukaj prav blizu tega nesrečnega dekleta in posluša, kako se toži svoji materi zaradi očetove resnosti. Bog ve, ali ni to samo slučaj. Človek nikoli ne vidi, kaj je ljudem v srcu.

Dejal si je, da bi bilo prav zanimivo, če bi se vmesal v to stvar, toda končno ga tuje skrbi nič ne brigajo... Mati in hči sta plačali zapitek in odšli iz kavarne.

Doddy je šel za njima. Žilica mu ni dala miru: vedel je, da je nekje v tem mestu človek, ki se ne zna smejati.

Zvečer, ko je stal sredi odra ves ožarjen od reflektorjev, se je nenadoma spomnil molčnega moža. Zasvetila se mu je imenitna misel; tako se je razveselil, da je prevrgel kar tri kozolce na enem mestu.

Prihodnji dan je poslal gospe Nelsnovi pismo s prošnjo, naj porabi priloženo vstopnico in dove- dno svojo družino v kabaret. V pismu ji je povedal, da je ne- hote slišal v kavarni vročo željo njene hčerke, ki bi rada videla očeta vsega v smeju. Zato jima je sledil do hiše in povprašal vratarja za naslov.

Gospa Nelsnova je prebrala pismo in ga izročila svoji hčeri.

»Kaj misliš, Evi?«

Hčerka je prebrala in vsa presrečna kriknila:

»Doddy! Ta slavni klovn! Očka mora na vsak način z nama. Če Doddy ne bo znal pomagati, potem ne bo pomagalo nič več na svetu!«

Gospa Nelsnova je bila zadovoljna. Bala se je le tega, da ne bo mogla moža pregovoriti, da bi šel v kabaret. In res je bilo tako. Z vsemi štirimi se je upiral.

»Petdeset let mi bo skoraj, in še nikoli nisem šel gledat takih neumnosti. Zdaj tudi ne grem!«

Mati je izgubila pogum. Z ničemer ni mogla možu dopovedati, naj si vendar privoščijo to skromno za- bavo.

Evi je pa bila zvita ko kozji rog. Prosila je očeta in ga rotila, h koncu se je pa celó prav od srca razjokala, ker je že vse dru- go odreklo.

»No, naj bo, pa grem,« je sled- njič dejal oče

Dekle mu je padla okoli vratu in ga objemala kakor iz uma: »Prav gotovo ti ne bo žal, očka, in meni boš izpolnil največjo željo.«

Tisti večer je sedel Doddy v garderobi in se šminkal. S prav posebno pazljivostjo si je nadel najsmušnejšo masko. Čakal je. Končno je vendar pokukal skozi vrata režiser in dejal:

»V vaši loži, gospod Doddy, se- de dve dami in neki starejši gos- pod.«

»Hvala!«

Doddyju se je tresel glas. Pre- srečen si je mel roke in se smeh- ljal predse: »Nocoj moram same- ga sebe prekositi!«

Predstava se je pričela. Vse je šlo v redu in končno je prišla vr- sta na Doddyja. Med gledalci je završalo; vsi so nestržno pričako- vali umetnika, ki je znal vsake- mu, še tako žalostnemu človeku pričarati smeh na obraz.

Zastor se je dvignil. Godba je zaigrala poskočno pesem in Doddy je priplesal na oder. Gledalci so divje zaploskali in Evi je ploskala z njimi.

»Tak je torej Doddy, ta ljubljene- nec gledalcev, mož, ki bo izvil očetu smehljaj?«

Doddy se je ozrl v ložo, kjer je sedela Nelsnova družina. Evi je zardela do ušes. Za nocoj se je bi- la prav skrbno oblekla. Bila je le- pa kakor še nikoli. Lahno je upog- nila glavo in gledala vsa zaverova- na na oder v Doddyjeve z mo- dro barvo zasenčene oči. Doddy je bil nocoj sijajen. Gledalci se ga niso mogli nagledati. Menda še ni- koli v vsem življenju ni igral s ta- kim veseljem kakor ta večer...

Oče Nelsen je gledal na oder resno kakor zmerom. Zdaj pa zdaj si je potegnil z roko čez čelo, ka- kor da bi hotel pregnati žalostne misli.

Evi in mati sta ga opazovali od strani in srca sta jima v pričako- vanju razburjeno utripali.

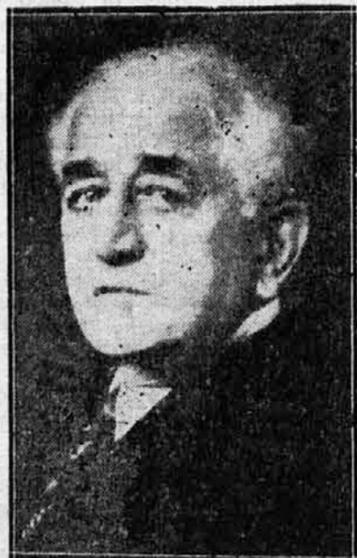
Bog sam si ga vadi, ali se bo umetniku posrečilo, da bo spravi- l očeta v smeh?

Klovn je sedel na visoki lestvi, nihal je z noge po zraku in si igral na smešni harmoniki še bolj smešno melodijo, smejal se je ka- kor iz uma in oči so mu žare- le...

Nenadoma je zahreščalo. Lestev, na kateri je sedel Doddy, se je razprla in Doddy je telebnil z onim delom telesa, ki mu ni spo- došno dajati imena, na trda tla.

Zdaj se je začela njegova prava igra. Pokal je take obraze in tako prečudno vlekel svoj meh, da so se vsi gledalci držali za trebuhe.

Tedaj se je kar tako samo od sebe nekaj zapotegnilo na Nelsno- vem obrazu. Komaj vidno mu je smehljaj zaokrožil ustnice in ne- nadoma se je zasmejal na ves glas.

Smrt velikega žurnalista

V Newyorku je pred kratkim umrl Adolf Ochs, ustanovitelj, lastnik in di- rektor »Newyork-Timesa«, enega iz- med največjih časnikov na svetu. Pokojnik spada med največje in najspo- sobnejše žurnaliste, kar jih je kdaj ži- velo. V mladih letih blesteč reporter, pozneje genialen organizator, je z last- nimi močmi spravil »Newyork-Times« na tako višino, da se danes tiska v dveh milijonih izvodov.

Moda pletenih oblek

Naša slika kaže zelo okusno pomlad- no obleko, kakršne so pravkar začeli nositi v Parizu. Obleka je izdelana iz neke vrste pletenega blaga (jersey) v preprostih in okusnih črtah.

Môra je padla z njegovih lic. Smejati se je in smejati, kakor da bi se hotel odškodovati za vsa ta leta, ko se mu niti nasmešek ni prikradel na usta.

Mati in hči sta se spogledali. Smejali sta se hkratu in jokali od veselja.

Tudi Doddy, ki je škilil, kolikor je pač mogel poleg svojega progra- ma, v ložo, je videl, da se mu je posrečilo to, kar je nameraval. No- cojšnji večer mu je dal prvič v živ- ljenju popolno zadoščenje.

Odšel je z odra v garderobo in med tem, ko si je brisal z vazeli- nom belo šminko z obraza, je vsto- pil služabnik in mu prinesel po- setnico. Bral je:

»Mnogo, mnogo hvare. Posrečilo se vam je! Obiščite nas kmalu! Vaša Evi Nelsnova.«

Dolgo, dolgo je gledal Doddy to majhno posetnico in te nežno na- pisane besede na njej. Zdelo se mu je kakor da je polna vonja, kakor da vidi v njej plavo skuštrano gla- vico mlade Evi in njene lepe si- nje oči. Prav skrbno je shranil posetnico v svojo listnico. Torej se mu je vendar posrečilo, da je omehčal trdi obraz Evinega očeta. Bog ve, ali se mu bo kdaj kesneje posrečilo odkriti skrivnost ledene Nelsnove resnosti.

Prihodnji dan se je Evi izpove- dala svojemu očetu.

»No, lepo sem nasedel,« ji je žugal smeje se. Prijel je svojo edinko za roko, jo prižel k sebi in jo ljubeče poljubil.

Ko je prišel Doddy prvič na obisk k tem trem skromnim lju- dem, je videl, da je pri njih vse tako toplo in prijazno. Veliki umetnik, ki je bil vajen bučnega življenja, ploskanja in občudova- nja, je šele takrat čutil, kako le- po in prijetno je tako v ozki so- bici med prijaznimi in dobrimi ljudmi.

Oče Nelsen je pomolil gostu ro- ko: »S svojo umetnostjo ste me vrnili življenju. Hvala vam lepa. Konec je môre, ki me je tlačila.«

»Prav od srca me veseli. Zdi se, da je le prav in lepo, ko so klowni na svetu, kaj ne da?« S toplim stiskom roke se je zahvalil gosti- telju za prijazni sprejem.

Kesneje, ko so med pristrčnim pomenkom pili čaj, ga je dražila

Beg

Napisala Gerta Stojanova

Jim je bil »težak« fant. Na vesti je imel vse polno zločinov. Vedel je, da mora vsak hip udariti ura, ko bo prišla policija ponj in ga odvedla.

Splazil se je k vratom in pri- sluškoval. Čul je mehak korak in zloveščo šepetanje.

Čutil je, da sta se pred vrati ustavila dva moža.

Po prstih se je splazil v spal- nico, da ne bi zbudil Maryje, svo- je žene. Vzel je iz postelje oma- rice samokres, se vrnil k vhodnim vratom in ustrelil skozi les.

Mary se je zbudila in kriknila.

Zunaj je nekdo hripavo zaklel in odgovoril s strelom. Jim je sto- pil za korak nazaj, da bi se skril pred kroglo.

»Jim, udaj se, saj nič ne mo- reš!« ga je pozval detektiv skozi vrata. Toda Jim ni odgovoril.

Vlekel je na uho in slišal, kako je odšel eden od njih, da bi po- klical pomagače. Jim se je vrnil v spalnico in se naglo oblekel. Prav mu je bilo, da so mu dali stražniki čas. Maryji je dejal, naj bo tiho in pri miru. Hotel je opravi- ti z detektivom, ki je ostal sam pred vrati.

Za prst je odprl vrata. V ozki špranji je opazil cev samokresa. Butnil je vrata nazaj in zaklenil. Strel je šel samo kak centimeter mimo njegove glave.

V tistem hipu so zabrlizgnile na ulici sirene. Prihajala je pomoč.

Jim je stekel spet k Maryji. Bi- la je že oblečena. Dejal ji je: »Čuj, ven ne morem. Če se predam, me bodo obesili. Rajši bi umrl v boju, toda...«

»Vem, dragi Jim,« je dejala že- na in mu ovila roke okrog vratu. »Zame se bojiš. Ne misli na to. Če moraš umreti, naj umrem že jaz s teboj. Bóri se do konca!«

»Prav, Mary. Mogoče se pa ce- ló pretolčeva.«

Odšla sta v temno kuhinjo. Jim je odprl predale in jemal iz njih puške. Cel kup jih je bilo. Kuhinjsko okno je gledalo na dvorišče. Temno je bilo tam in hiše vse okoli mračne in pošastne.

Nenadoma se je vzpel po zidu ozek pramen žarometov, za njim

drugi in čez trenutek je bilo na dvorišču bolj svetlo kakor podnevi. Vse dvorišče je bilo zasedeno. Uiti ne bo mogoče.

Jim je prevrgel kuhinjsko mizo in jo postavil k oknu, da bi mu bi- la za ščit pred krogami. Obrnil se se je k svoji ženi in ji rekel:

»Gotovo bodo poskušali najprej tebe izvabiti. Morda ne bodo niti prej streljali, preden ne boš ti na varnem. Hočeš oditi?«

»Mar sem videti tako strahopet- na?«

Pristrčno jo je objel. Vse svoje življenje ni vedel, da je na svetu sreča, dokler ni srečal nje. Kadar- koli so se v njem porodile lepe in dobre misli, so bile porojene za- njo in zaradi nje.

Na ulici so žvižgale in piskale sirene.

Še poslednja je zatulila. Potem je bilo vse tiho.

Takrat se je nepričakovano oglašil od okna sem neznan mo- škí glas, ki je zaklical v temno kuhinjo:

Največjo Irizuro

v Ameriki ima Miss Peggy Fleming. Tako so ugotovili o priliki nekega na- tečaja, na katerem je Miss Peggy do- bila prvo nagrado. Naša slika kaže najnovjšo »rekorderko« s pokalom, ki ga je dobila kot zmagovalka natečaja.

V 24 URAH

barva, ptisira in kemično čisti obleke, klobuke itd. Škrobi in svetlolika srajce, ovratnike, za- pestnice itd. Pere, suši, monga in lika domače perilo. Parno čisti posteljno perje in puh

tovarna JOS. REICH
L J U B L J A N A

Evi: »Zdaj vsaj vem, kakšen je tak klovn v civilu.« Pri teh besedah ga je tako hudomušno ošvrknila z očmi, da se mu je kar samo za- smejalo. Šaljivo ji je odgovoril: »In jaz šele zdaj vidim, kje je najprijetnejši dom in najbolj srč- kano dekle.«

Oče Nelsen je pomembno pome- žiknil svoji ženi.

Cas je minil, kakor bi pihnil. Doddy se je moral posloviti, kajti pozno je že bilo in na odru so ga vsak čas pričakovali.

Ko je bil na cesti, so mu še zmerom zvenele Evine besede ta- ko prijetno v ušesih: »Kaj kmalu pridite spet!« Te besede so se mu zdele lepše kakor najlepša godba.

Tisti večer je prevrnil Doddy na odru kar ena in dvajset kozolcev zapored.

Doddy se je čudno hitro v dru- gič odzval prijaznemu vabilu. Po- navljal je svoje obiske tako pogo- sto, da je bil že kar doma pri Nelsnovih.

Lepega dne je odvedel Evi — rabljevo hčer, pred oltar.

Oče je dal slovo svojemu pokli- cu, Doddy se je pa napotil s svo- jo mlado ženico v solčno bodoč- nost. (d*)

»Dekle naj pride sem. Nanjo ne bomo streljali. Po lestvi jo bom spravil na varno, in nič se ji ne bo zgodilo.«

Ko sta pogledala Jim in Mary proti oknu, sta videla, da nekdo vihti policijsko čepico in kljče. Odgovorila nista besedice in Jim je stisnil Maryji desnico. Prosil jo je:

»Mary, pojdi v spalnico.«

»Nikoli te ne zapustim, za no- beno cenot!«

»Bolje je, Mary, za oba je bolje. Dokler te ne bodo videli, ne bodo streljali, ker bi lahko zadeli v te- mi tebe. Razumeš?«

»Da, Jim,« je dihnila in se na vseh štirih splazila iz kuhinje.

Stražnik na lestvi je spet snel čepico in jo vihtel pred oknom. Jim ga je opazoval in usta mu je skrivil porogljiv nasmeš.

Vlegel se je na hrbet in se obr- nil tako, da je videl okno. V des- nici je tiščal majhen samokres. Stražnik je vihtel pred oknom če- pico. Nič se ni oglašilo iz kuhin- je in stražnik je postal pogumen.

Splezal je na vrh lestve, se prijel za oknice in se zavihtel v kuhin- jo. Samo strop je bil osvetljen od žarometov, na tleh je bilo temno. Stražnik je zaklical iz kuhinje mozem pred vhodnimi vrati, naj še ne streljajo, češ da hoče pogle- dati, kaj je z Jimom.

Približal se je temni gmoti, le- žeci na tleh, in se sklonil nad njo. Tedaj je pa Jim hipoma skočil po- koncei in udaril s samokresom stražnika pod brado. Stražnik se je na mestu sesedel, ne da bi bil zavpil. Jim ga je zvelkel v temen kot.

Z bliskovito naglico je stekel omamljenemu stražniku suknučič in ga oblekel sam. Poveznil si je na glavo njegovo čepico.

Stopil je proti oknu, pogledal skozenj in se zavihtel na lestev.

Mary je bila slišala, da je sple- zal v kuhinjo stražnik in da je ne- kaj zaropotalo. Odprla je vrata in prisluhnila. Iz kota je slišala pri- dušeno hropenje. Videla je v pol- temni zlekleno možko postavto, v oknu pa obris stražnika.

Dvignila je samokres, pomerila in sprožila.

Odjeknil je strel. Mož z lestve se je prekopicnil tri nadstropja globoko na dvorišče.

V tistem trenutku sta vdrla dva moža v predsojbe, skočila v kuhin- jo in prižgala luč.

Mary je klečala ihte ob neza- vestnem možkem —

Jim, njen pravi Jim je pa ležal mrtev in z razbitimi udí globoko spodaj na dvorišču.

Izvrsten je Dr. OETKER-j a glas, prodrl je v najmanjšo gorsko vas!

Na ugodna mesečna odplačila!

Puch IGN. VOK Pfaff

novi lahki model z zavoro na prednjo os!

LJUBLJANA, TAVČARJEVA 7. **šivalni stroji že preko 75 let le kakovost!**

PODRUŽNICE:
Kranj, Novo mesto, Celje: Miklošičeva 2.

Pismo izpod Konjiške gore

Lep, zelo lep je moj domači, rojstni kraj. Lep je v vsakem letnem času, tembolj še sedaj spomladi, ko se začenja v naravi novo življenje. Moj dom, moja kočarja, košček moje zemlje na N. vrhu. Po eni strani domačije se dviga gozd v nebo, od drugih strani so pa vinogradi vaških kmetov. Na tem vrhu ni velikih kmetij. Večinoma so viničarji in mali posestniki-kočarji. Kruh ni tu doma, pač pa, če ne pobije toča, dosti sadja in vina. Prijetno je bivanje v tem kraju tistemu, kdor ima kaj pod palcem...

Iz gozdov se sliši očarljivo plitje petje, iz vinogradov pa spomladi vesel smeh kopačev in v jeseni ukanje trgачev. Na večer pa, ko se vračajo domov, tako lepo zapojejo, da še celo slavce v grmu preneha s svojimi melodijami.

Primeri se tudi, da se fanti-kopači preveč napijejo zlahkane vina in če je med njimi kak sitnež, pride do prepira. Namestu lepega petja se sliši neumljeno udrihanje z motikami po glavah razgretih od vina. Časih obleži tudi kdo mrtev. To pač ni več lepo, ampak žalostno...

Možje in fantje so v mojem kraju zelo bojevit. Drugače so pa zelo delavni in skrbni gospodarji. Seveda tudi takih ne manjka, ki se radi pogovarjajo s polnimi litrčki. Kdo bi jim zamoril, če si ga le ne vzamejo preveč — saj v vinu je vzabljenje. In če kdaj, je to dandanes, ko tlači brezkončna denarna stiska velikega kmeta, kočarja in delavca v preobilni meri. Zatorej se zatečejo k vinu, da omamljeni vsaj za trenutek pozabijo vse moreče skrbi.

Kaj pa žene in dekleta? Zelo so marljive in štedljive, posebno tam, kjer morajo moške od doma s trebuhom za kruhom. Tam mora biti žena gospodar in gospodinja. Prijeti mora za vsako, tudi za najtežje možko delo. Če bi se pa reklo, da naj gredo tudi one na polje, bi gotovo prinesle oskubljeno glavo domov. V tem pogledu bi bile hujše od moških.

NAŠI BRALCI PIŠEJO

Dopisi iz vrst naših naročnikov in bralcev in naši odgovori

Tiste cenj. bralce in prijatelje, ki tega natečaja še ne poznajo, vljudno prosimo, da si preberejo članek, ki smo ga objavili v 13. številki dne 4. aprila t. l. na 4. strani pod naslovom »Pismo iz mojega kraja«.

Otroci so pa kot povsod drugod veseli in kričavi, časih pa nagajivi. (Seveda če so zdravi in siti.) Sama sreča in veselje jim žari iz oči. In kadar gledam te ljubke male ljudi, se mi nehote zbudi želja, da bi še enkrat postal otrok in imel še dobro, zlato mater...

Dovolite, gospod urednik, da Vas seznanim s pripovedko o zmaju v Konjiški gori. Morda že poznate to zgodico, toda gotovo je ne poznajo vsi bralci »Družinskega tednika«. Takole približno se glasi:

Visoko v Konjiški gori se nahaja jezero. V tem jezeru pravijo, je nekaj živel strašen zmaj. (Mogoče še sedaj). Zmaj se je časih tako razsrdil, da je s svojimi močnimi zobmi pregriznil goro ter priplaval po vodi v trg Konjiški. Cesar ni požrl, je uničilo ogromno kamenje, ki se je kotalilo za njim. Vsako leto so mu pa morali podariti najlepšo deklico, da jo je požrl, preden se je odpravil nazaj v gorsko jezero.

Ko je bilo takratnim konjiškim prebivalcem tega že preveč, so sklenili, da bodo vrzel, skozi katero pride zmaj na svetlo, skupaj »sklanfali«. Posrečilo se jim je. Ker zmaj ni mogel železa pregrizniti, so ga bili konjiški tržani rešeni.

Pripovedujejo tudi, da so se pred davnimi, davnimi leti izgubili nekemu kmetu volji v konjiški gori. Kmet je iskal in iskal, a volov ni našel. Potem je pa vendarle našel neki pastir vprego pri nekem izvirku ob znožju gore. Golovo so takrat volji prišli preblizu jezera, tako da jim je zmanjkalo tal pod nogami, in tako so padli zmaju v žrelo.

Če bi kdo pripomnil, da je ta pripovedka izmišljena, je vendar res, da imajo v konjiški cerkvi v glavnem oltarju kip sv. Jurija, stojčega na pošastnem zmaju, sulica mu pa tiči v žrelo.

Po sredi trga teče voda, ki pobere vso nesnago in jo vrže v Dravinjo. Ker teče voda po sredi trga, je trg Konjice zelo zdrav in imeniten kraj v dravski banovini.

Če kdo tega ne bi verjel, prosim, naj pride kar na lastne oči gledat. Ne bo mu žal, ker je res lep in romantičen naš kraj. Lepo je naše Pohorje z nešteti cerkvami; lepi so naši hribi in doline, z njimi gore in planine. Njive bogato obrodijo, če jih obdelajo pridni ljudje. Gozdovi so vsi zeleni, kakor bi se odeli v zelen plašč.

Če že govorim o gozdovih, ne smem pozabiti lovcev. Takole dvakrat v letu se zbero tukajšnji lovci s svojimi psi, pa hajdi na zajčke, veverice, pa tudi na škodljive ptice. Zajcem poslano tla prevroča v gozdu, zato zbeže ven v vinograde. Celo po hlevih se skrivajo, samo da bi utekli smrti... To vam je hrušča in trušča! Lovej kriče, psi cvilijo, vrane se v zraku pripravajo, preganjane živali beže iz skrivališč. Vse jim prav pride, še človeških bivališč se ne boje.

Po končanem lovu je pa smeha za dva meha. Ne vem, ali se zato smejejo, ker so bili nerodni in niso nič dobili, ali so veseli zato, ker niso nobeni živali vzeli življenja. Še meni se dobro zdi, če vidim, da lovcu noben mrlič po hrbtu ne visi...

Predolgo bi bilo moje pismo, če bi napisala še več drugih zanimivosti iz domačega kraja. Vas, gospod urednik,

pa prosim, če mislite, da je ta moj dopis dober, pa ga denite med druge v rubriki »Pismo iz mojega kraja«.

Mnogo pozdravov cenjenemu g. uredniku, kakor tudi vsem zvestim bralkam in bralcem »Družinskega tednika«.

M. Z.

Pismo iz senjskega rudnika

Veter se poigrava z nami. Suhi lističi smo. Usoda nas meče iz kraja v kraj — nas delavce rudarje.

Moje rodno mesto je Idrija. Kdo je ne pozna? Kdo že ni slišal o nji? Saj slavi širom sveta po svojem prirodnem bogastvu. Slavna je po moških ki so izšli iz nje, učeni, kremeniti značaji. Slavna je Idrija po lepoti Idričank, saj se po njihovih žilah pretaka samo živo srebro. V tej Idriji sem kot šestnajstleten mladenič prevzel dediščino svojega očeta — rudarstvo. Oče rudar, sin rudar, rod za rodov prav tako. Lahko je delo za vile, rojenice.

Osemnajst dolgih let sem zabil svojo mladost v to živo srebrno rudno. Najdražje sem ji dal. Mladost, zdravje. Moral sem ji dati največji davek, da sem imel pravico do življenja. Delavec sem, člen tiste velikanse verige hlapca Jerneja.

O srbskih rudnikih sem že slišal pripovedovati. Zato sem se napolil do jugoslovanske prestolnice Beograda. Naspim se na borzi dela, kjer sem dobil tudi informacije, kje so rudniki. Dalje! Nižje na jug, dol v slavno srbsko Šumadijo. Izstopim v

mestu Čupriji. Nič ni časa za ogledovanje mesta. Takoj na ozkotirno železnico, do rudnikov. Sisevac, Senjski rudnik, Ravna reka. Lahko mi je pri sre, ko se vozim iz Čuprije proti vasi Senju. Lepi kraji. Lepa koruzna polja, ravnina obdana z nizkimi holmi, na katerih cvete vinska trta. Lepa je slika! Lepa vas Senje. Od tu dalje pa zavije vlak v divjo sotesko. Duša se vznemiri, srce se stisne in trepeče. Kam drvim? Na levi visoke pečine. Na desni visoke planine, porasle z nizkim grmičevjem. Globoko na levi in desni prepadi. Pred postajo Sisevac se slika malo ublaži. Soteska se razširi. Kras izgine. Spet se začneja svet strmih planin, visokih hribov, niže pa obdajajo doline bukovi gozdovi. V visokih hribov za pro plašno v dolino kolibe in hlevi srbskih čobaninov (pastirjev). Prihodnja postaja je senjski rudnik. Moj cilj! Svet ostane neizpremenjen, enoličen in dolgočasen. Sami bukovi gozdovi in planine, kamor ti seže oko.

Rudnik sam je v kotlini. Više nad njim je par raztresenih delavskih kolonij. Velika moderna centrala, direkcijska stanovanja, direkcijska pisarna in pravoslavna cerkev, to je ves senjski rudnik.

Štiri leta sem že tu. Privadil sem se na teh četvero sten, ki zapirajo

TVRDKI TEOKAROVIČ
je dospela pošiljka najnovejšega blaga: kumgarna, freska in burett-švile po znano nizkih cenah.

pogled v svet. Osemnajst let sem poziral prah živoserbrne rude, štiri leta poziram zdaj premogov plin in dim. Kakšen bo kruh iz te moke? Moj duh pa še vedno blodi po Idrijski kotlini, še vedno poslušam šumenje valov naše bistre Idrijce.

Staram se! Mladeniško moč je popila ruda. Poslednje kosti gloda premog. Morda je blizu smrt? Poslednji počitek bi pa želel imeti na lepo okrašenem prostoru, zasajenem z lipami in cipresami, da bi se sklanjale na moj grob in mi šepetale pesem o večnem življenju.

Tu pa ne bi imel miru niti v grobu. Tu nosijo človeške ostanke v planino, v gozd. Tu se zakoplje in pozabi. Po teh grobovih se pasejo poleti svinje in ovce, pozimi pa na teh grobeh žalostno zavijajo volkovi svojo lačno pesem.

Ob nedeljah pa dobi naš rudnik drugačno lice. Nekako oživi. Kmetje, Srbi, Vlasi in žene in otroci iz bližnjih vasi prinesejo v naš rudnik vse, kar jim zraste na njivah, vse kar se dobi v hlevih in kurnikih. Namestu zvonjenja ob nedeljah se sliši cviljenje prašičev in meketanje ovc in koz ter mukanje krav, lajanje psov, krik kokoši in glasen šum prodajalcev in kupcev. Tu vidiš stare očance Srbe. Prave Vlahe in Vlahinje v njihovih slikovito pisanih nošah. Pisana množica. Kultura je še ni pokvarila. Vsa obleka, vsa obutev, vse je delo domačih rok, vse delo Srbinj. Vse sama volna. Tu ni treba reklame »Kupujte domače blago«. Stalnih cen na našem »piazu« ni. Srbi ljubijo pogajanje. Pa kakor povsod kljub zmernim cenam je kupčija slaba. Kriza denarja! Stari srbski bojovníki modrujejo: »Kamo su otišle pare?« Kočljivo vprašanje. Težak odgovor. Gordijski voz, ki čaka junaka, da ga preseče ali razveže.

Tudi mene muči to vprašanje. Slabo mi je življenje brez teh prekletih par. Kmetje nosijo svoje pridelke nazaj domov, jaz jim pa brez pare ne morem kaj odkupiti. Gospod »podari« je pa že zdavnaj umrl. Zato dobiš pri vsakem delavcu dosti žuljev na roki, dosti otrok, kup revščine, le denarja nič. In jaz sem zvest član tega društva.
Tone.

Pismo iz Kamnika

Velecenjeni gospod urednik! Dolgo sem oklevala, ali bi se tudi jaz pridružila dopisnikom. Ko sem pa v zadnji številki »Družinskega tednika« opazila, da me je že prehitela neznan gospodična, mi je končno zrasel pogum, da vas prosim, ako blagovolite prebrati še moje skromne vrstice. Naj bodo nadaljnji opis našega ljubkega mesteca Kamnika in kamniških planin.

Se nadaljuje na 8. str.

Življenje in kariera Jana Kiepure

Konec meseca se bo odpeljal Jan Kiepora v Ameriko. V Hollywoodu bo igral glavne vloge v šestih Paramountovih filmih. Življenje in kariera tega slavnega poljskega tenorista sta tako zanimiva, da bomo v nekaj nadaljevanjih seznanili naše čitatelje z doživljaji Jana Kiepure, kakor jih je nemški popisal Rudolf Kurtz.

Na splošno sodijo ljudje, da morajo biti slavni tenoristi debeluharji, domišljavi in nekoliko preveč emeravi. Dobro je, da poznamo Kiepuro že iz več zvočnih filmov. Sicer bi bili presečeni, če bi ga kar na lepem videli na platnu, kakor smo si ga zamišljali. Kiepora je vitek, živahen mlad fant, bistre glavé, lepih oči in vseskoz mladeniškega videza. Pripovedovanje o njegovem življenju je tako zanimivo, da nas uklene. Kadar sanja Kiepora o svojih načrtih, mu žarijo oči. On sam nas prepriča, da je človek na mestu, človek, ki ve kaj hoče. Mnogo nam bo še zapel, še mnogo igral in začaral bo še mnogo, mnogo mladih in starih deklet s svojim srebrnim glasom in prikupno igro.

Jan Kiepora se ni rodil morda pod »srečno zvezdo«. V življenju se je moral trdo boriti. Kadar pripoveduje o svoji mladosti in o bodočnosti, postane izraz v njegovih očeh trd in odločen. Oči mu žare, kadar pripoveduje o vsem tem, kar je že dosegel. Kiepuri ni usoda poslala z rožicami. Ni mu položila uspehov in zmagoslavij kar v naročje. Človek je, ki si je po načrtu zgradil svoje življenje in ki pridobiva čedalje več moči in volje, da doseže še več.

V pomladanskem mesecu maju se je Kiepora rodil. Že kot otrok je vzljubil petje; roditelja sta imela lepe in čiste glasove in mnogo smisla za petje. Poslušal ju je in pel z njima. Pesem mu je postala živa beseda in z njo je izražal že kot otrok radost in bolečino. Tudi njegov brat Vladislav je bil že v mladosti silno vnet za petje. Mimo grede pripomnimo, da je

temperament in njegova domišljija sta bila tako izrazita, da se je mladenič moral izživljati, pogosto za gimnazijca na nedovoljen način. Nad vse rad je pel. Naj si je bilo na šolskem dvorišču, na ulici ali v gozdu, povsod je pel in navduševal s svojim petjem poslušalce. Cele ure je blodil po borovih gozdovih, ki jih še današnji dan ne more pozabiti.

Besede in melodije za svoje pesmi si je kar sproti izmišljal. Zgodilo se je celo, da je med dolgočasnim po-

Myrna Loy je te dni zbežala iz Amerike v London, ker ni marala igrati vloge, ki ji jo je filmska družba določila.

ukom pričel meni nič tebi nič polglasno peti. Profesorji so nadarjenemu fantu marsikaj izpregledali. Vendar ga je zaradi splošnega reda nekdo poklical ravnatelj k sebi. Dejal mu je:

»Kiepora, če ne boš nehal peti, boš letel iz šole. Jaz ljubim godbo, toda vsaka stvar ima svoj čas in svoj prostor. Latinska ura je šla že spet k zlodeju, in to zaradi tebe. Opoznam te; obenem bom pa sporočil tvojemu očetu, kako se vedeš.«

Ravnatelj sicer ni bil tako trdosrčen, kakor se je kazal Kiepuri. Oče je pa dobro poznal svojega sina. Sporočil mu je, kaj zahteva dober oče od svojega sina: oče želi dobro spričevalo, ne pa petja, ki ga noben profesor v gimnaziji resno ne ocenjuje.

(Nadaljevanje sledi.)

Novi igralci Paramounta

Paramount, ki je med naslavljenimi filmskimi podjetji vodilna družba, je sestavil za letošnjo sezono sijajen program novih filmov. Podjetje hoče v tekoči sezoni izdelati res najboljše filme, zato je dovolilo ogromne denarje, da doseže popoln uspeh. Te vsote so celo za Ameriko in za Hollywood uprav praviljčne.

Hkratu je Paramount angažiral več novih igralcev, ki so sicer že naši stari znanci. Med njimi so Harold Lloyd, Mary Ellis, Robert Donat in Rušinja Marina Schubert. Zdi se, da ima Paramount v načrtu še več novih angažmanov, ker si je v svesti, da bo le tako mogel ustreči običstvu.

Garbo se učí mazurke

Režiser Metro-Goldwyna, Clarence Brown, je angažiral za »Ano Karenino«, najnovejši film Grete Garbo, znamenito dunajsko plesno umetnico Margaretto Wallmannovo, da bo v filmu vodila balet. Film »Ana Karenina« bo prirejen po znamenitem romanu grofa Leva Tolstega, prav tako kakor je bil že nemi film.

Margareta Wallmannova je že prišla v Hollywood; zdaj poučuje balet in Greto Garbo nove mazurke. Glasbeno vodstvo filma »Ana Karenina« je prevzel prof. Hugo Burghauer, predsednik dunajske »Filharmonije«.

13. nadaljevanje.

Jean in Suzana sta se kmalu vrnila z jestvinami. Mladi Rus se je bil dobro založil. Pozabil ni ne začinjnih uvodnih jedil, ki jih ruski plemiči tako zelo cenijo, ne škaličice kaviarja, ne prekajene kračje in lososa, ne mrzle goveje pečenke, nadevane z gomoljiko, ne žlahtnih vin. V eno skatlo je bil spravil vsakovrstnih kolačkov in slaščic, v drugo je bil pa lepo zložil najlepših jabolk in hrušk.

Suzana je bila pa pripravila veliko zajčjo pašteto in pečene piščance. Oboje je položila v košarico iz vrbovega šibja, okoli in okoli je pa okusno nastlala z vrtnicami. Ko je Jean odprl košarico, se je zdrnil in hvaležno pogledal Suzano, potem pa Natašo; toliko nežne pozornosti ne bi bil pri mladi milijonarki nikoli pričakoval.

Belo pogrjnena miza se je skoraj zašibila, ko sta vse to znosila nanjo. Rusinja je tlesknila z rokami.

»Tega ne bomo nikoli pojedli!« »Izobilje ni še nikdar škodovalo!« je veselo menila Suzana.

Toda Rusinja je odkimala. Sanjavo je stopila k mizi in zaverovano jemala jedi v roke, kakor otrok, ko zagleda mahoma vse polno igrač. Potlej je pa z obema rokama segla po rože in si jih pritiskala k prsom.

»Deset let je že, kar sem poslednjič videla tako bogato pojedino,« je rekla in oči so se ji zgledale v daljo. »Deset let že nisem jedla tako izbranih jedi. Ali se res vrača prošlost?«

Tedaj je Jean pristopil k njej in jo z nežno robotstvom prijel za ramena.

»Nikar, Nataša Petrovna! Pozabi prošlost in veseli se s sedanostjo; saj naju je ona združila! Ob ljubim ti, da bomo še večkrat pripravili takele ruske pojedine, ko se ti tako toži po njih.«

Rahlo jo je zavrtel, da bi jo malo raztresel, potem jo je pa udaril s prstom po licu:

»Ali ne vidiš, dobra moja Nataša, kako srečen sem danes?«

Stara gospa se mu je ljubeče nasmehnila.

»O, vidim, Aleksander Jurjevič! Ne zameri mi, otrok moj, stara sem že in ko te po tako dolgem času spet vidim, se mi nehoti stoži po davnih srečnih dneh. A zdaj ne bom več mislila na to, obljubim ti.«

»Pripravi brž kosilo,« je rekel Jean, da jo odvrne od teh misli. »Gospodična Suzana bo že lačna.« Stara dojilja je naglo znosila s preobložene mize drugam.

»Samo to mizo imam,« je rekla v zadregi. »Malo majhna bo.«

»O, nič se ne bojte!« je vzkliknila Suzana, sluteč, da je stari gospe zaradi nje tako nerodno.

Toda Rusinja je najmanj trikrat premenila razporedbo jedilnega orodja, kakor da ne bi prav vedela, kam naj kaj postavi. Jean je ves čas ni izpustil iz oči; ugenil je njeno nemo vprašanje.

»Bo že tako prav,« je rekel, ko se je začela že v četrti pripravljati, da prestavi krožnike. »Jaz bom sedel tule... med vama. Gospodična Kreugerjeva mi bo izkazala čast in bo zavzela prostor na moji desni, ti, dobra moja Nataša, boš pa sedla sem... na srčno stran.«

Tako je tudi ostalo. Suzana je bila videti zadovoljna in se je za vse zanimala. Med obedom je venomer izpraševala o jedeh, o ruskem načinu postre-

V naročju sreče

roman

PO-FRANCOŠCINI • PRIPREDIL • L. A.

žbe in o vseh mogočih drugih rešeh.

Ko so prišli do slaščic, je šofer dvignil kozarec.

»Na srečo vaju obeh! Vam, gospodična Suzana, se drznem želeli ljubezni v zakonu... tebi, Nataša, pa kotiček v svojem samskem domovanju, da mi boš prinesla vanj namestu matere svoj blagoslov!«

Odgovorila mu je samo starka: »Saj se boš tudi ti oženil, Saša, in takrat ti bo žena krasila tvoj dom.«

»Tedaj bom pa tebi zaupal svoje otroke v varstvo in njihova mati se bo oddehnila; zakaj, če mi bodo količkaj podobni, bodo strašni!«

Popil je požirek in napil:

»Na vajino srečo!«

Izpraznil je kozarec na dušek in ga vrgel ob tla, da se je razbil na kose.

Suzana je planila pokonci; na to ni bila pripravljena.

Jean se je nasmehnil in pojasnil:

»Da se bo želja izpolnila, veste! Tudi ona se je zasmejala.«

»Ali mar to res srečo prinese?«

»Mora že, ko je pri nas že stotletja v navadi.«

»O!« je vzkliknila, mahoma vsa navdušena nad to novostjo. »Tudi jaz bom tako napravila — saj sem tu tako rekoč na ruskih tleh.«

»Recite kakšno željo!« je rekel polu zadošenja, da se je sama od sebe navdušila za njegov narodni običaj.

Deklici so se zaiskrile oči od razigranosti.

»Bojim se, da se moja želja ne spodobi za mlado dekle, kakor sem jaz...«

»Iskrena želja je zmerom spodobna; kar brez strahu jo povejte!«

Suzana je dvignila kozarec in rekla počasi in z resnim obrazom: »Pijem na tako ljubezno, da mi bo pognala kri v srce — tisto srce, ki ni še nikoli utripalo v ljubezni!«

Izpila je kozarec na dušek in ga vrgla čez ramo. Isti mah sta se raztreščila na tleh tudi kozarec Natalije Petrovne in Jeanov, ki ga je bil mladi mož pobral.

»Želja se vam bo izpolnila,« je rekla z globoko vero dojilja. »Slišal se je samo en glas.«

»Da, to je dobro znamenje,« je pritrdil mladi mož.

»Tem bolje!« je vzkliknila Suzana in tlesknila z rokami.

In vsi trije so veselo kakor otroci udarili v smeh; saj so pa tudi bili otroci tisto minuto, ko so tako sveto verovali v naklonjenost usode in v moč preprostega narodnega običaja.

Na vrsto je prišla kava. V veseljem razpoloženju so posedli za mizo in kramljali o tem in onem, največ kajpada o Rusiji in o beguncih, ki jih je nemila usoda razgnala na vse vetrove.

Med pogovorom je stara gospa omenila, da je dobila v delo več ruskih vezenin; priskrbel jih ji je neki profesor, njen znanec, dobro

vedoč, da se težko preživlja s poučevanjem jezikov. Stopila je v drugo sobo, da jih pokaže svoji mladi gostji.

Suzana se kar ni mogla načuditi umetniški izdelavi in starkini potrpežljivosti.

»Posnela sem vzorec po neki stari dvorni halji; naročnica, neka odlična gospa, jo je še pred vojno prinesla s seboj z Ruskega. Vezla bom tudi pečo, ki spada zraven.«

Med tem ko si je mlada milijonarka podrobneje ogledovala starkino ročno delo, je pa šofer nekaj vprašal po rusko. Natalija je prikimala.

Potlej se je obrnil k Suzani. »Včeraj ste mi rekli, gospodična, da vam nikoli ne zaupam svojih želja. Ali bi se smel danes poslužiti te pravice, ki ste mi jo toli milostljivo priznali?«

»Govorite!« je rekla na kratko.

»Nataša ima nekje še star kostum z ruskega dvora. Ali bi ga hoteli obleči in mi dovoliti, da bi vas občudoval v njem?«

»O, zakaj ne! Mlado dekle si ničesar bolj ne želi od pomerjanja oblek.«

Stopila je z Natašo v sosednjo sobo, med tem je pa mladi mož vzel iz žepa šoferske bluze, ki jo je bil obesil na zid, majhen fotografski aparat in ga pripravil. Na ustnicah mu je igral skrivnostni usmev.

Kolikokrat že bi bil rad Suzano fotografiral! A vselej se je premislil; ni imel poguma, da bi jo prosil dovoljenja. Danes je bila pa priložnost kakor za nalašč. Saj si bo gotovo tudi Suzana želela spomina na današnji dan, ko bo prvič

»Ideal«

Kongresni trg 3

kemično čiščenje, barvanje in svetlokanje

Nujna naročila se takoj izvršujejo!

v življenju imela na sebi ruski dvorjanski kostum.

Prižgal si je cigareto in se nastopil na mizo. Strmel je tjavendal s prekrizanimi nogami in opazoval kolobarje višnjevega dima, ki se je vrtinčil pod strop. Tedaj so se pa odprla vrata.

Na pragu se je prikazala Natalija Petrovna. Obraz ji je kar žarel.

»Njena Visokost carevna Suzana,« je najavila s slavnostnim glasom.

Umeknila se je, da je pustila mimo Suzano. Deklica je stopila naprej; obraz se ji je smehljaj, a vzlic temu je bila videti nekam v zadregi v tej široki halji, tkani z zlatom, ogrnjena v rdeč sarafan, lesketajoč se v samem biserju, in s težkim kokošnikom* na glavi, vsem posejanim z žlahtnim kamenjem, da se je zdela njena kostanjelasa glavica še ljubkejša.

Rus je planil pokonci; toliko lepote mu je bilo preveč. Nedopovedljiv občutek mu je stisnil srce: strmel je kakor odrevenel, prepoln občudovanja.

Tisti trenutek je pozabil svojo običajno zapetost, pozabil je vse okoli sebe; videl je samo njo, ki so jo objemale njegove oči.

»Kako ste zaliti!« je zajecljal nehoti. Njegov glas je bil tih in čudno hripav.

Deklico je zmedel njegov žareči pogled; zardela je ko mak in v zadregi pobesila glavo. Delala se je, kakor bi gladila zgibe na svoji razkošni halji; v resnici se je pa samo bala, da se ne bi srečala z le preveč zgovornimi pogledi svojega šoferja.

Natalija je bistro izpregledala položaj; rekla je nekaj po rusko.

* Nekaka peča z uvezenimi biseri in dragulji; kokošnik so nosile carice in dvorne dame.

Mladi mož je trzil in se ozrl v dojiljo, a takoj mu je pogled spet zletel nazaj k Suzani, kakor da bi ga magnet vlekel tja. Kar videlo se je, kako se kroti, da ne da z besedami duška svojemu občudovanju. Polagoma se je spet vrnil na njegov obraz običajni vljudni in spoštljivi izraz.

»Bog, kako ste zaliti, gospodična!« je rekel mirno, kakor da se ne bi bilo nič zgodilo. »Ko sem vas zagledal, so izginili zidovi te hiše in bilo mi je, ko da bi se vrnil v duhu dvanajst let nazaj.«

Njegov mirni glas je tudi Suzano vrnil v resničnost. Vzdignila je glavo in pogledala šoferju v obraz, začudena, da ga mahoma vidi spet tako korektnega. Nehoti se je vprašala, ali se ji ni pravkar sanjalo.

»Ta halja je čudovita!« je menila. »Vaše Rusinje se znajo imenitno oblačiti.«

»Pražankam ni treba nikogar zavidati; naj bodo v tem ali onem kostumu, vse se jim poda. Ali bi mi dovolili, da vas ovekovečim v tej obleki?« je vprašal in pokazal na svoj fotografski aparat.

»O, prinesli ste ga s seboj!... To ste pa dobro napravili.«

Utihihnila je in nekoliko pomislila.

»Slikajte me na ves film, če hočete! Potem boste pa dali negativ meni, da ga razvijem.«

Jean je v zadregi obmolknil.

»To bi lahko jaz sam napravil,« je menil potem.

»Ni treba. Mene tako delo veseli.«

»O, gospodična, ne veste, kako bi mi ustregli, če bi mi dali po eno kopijo vsake slike, da bom imela spominek na tisti dan, ko ste me izvolili obiskati,« je zaprosila Nataša.

»Poslala vam jih bom,« je pristala deklica.

»In jaz, gospodična,« se je plaho oglašil mladi mož, »ali ne boste meni ničesar pustili?«

»Vam?«

Premerila ga je od nog do glave.

»Toalete navadno moških ne zanimajo,« je rekla nekam na kratko.

»To pot bi me pa, in še kako!« je vzkliknil in se nasmehnil.

Videč, da je nabrala obrvi, je pa dodal:

»Vedeti morate, gospodična, da mi ta kostum obuja toliko lepih spominov na domovino in mladost, in vi ga nosite tako ljubko, da...«

Suho ga je presekala:

»Ce vam je kostum tako zelo všeč, ga boste takoj lahko fotografirali. Posnetkov svojih slik vam pa ne morem odstopiti!«

Ves Suzanin ponos si je dal duška v teh besedah.

Jean ni odgovoril. Pripravil je aparat in naravnal objektiv.

»Izvolite se ustopiti, gospodična,« je dejal čudno mirno. »Preveč mračno je, da bi napravil trenutni posnetek, zato se bom moral zateči k magneziji.«

Nataša je jela vneto prestavljati stole, mizo je pa odrinila k zidu. A ves čas je skrivaj pogledovala k Aleksandru Nižinskemu; njegov neprodni obraz ji je zadajal skrbi.

Videč, da dojilja nekam nemirno išče njegovih oči, se ji je mladi mož nasmehnil, kakor da bi ji hotel reči: »Nič se ne boj zame!«

Dobra ženica si je dajala opravka za Suzaninim hrbtom in pri tem Jeanu dopovedovala z znamenji, da bo fotografije, ki jih bo ona dobila, shranila zanj. Toda Jean se je nasmehnil še pomembneje in nekam porogljivo zavihal usnice. Nataša je razumela; vedela je, da je mladi Rus med tem našel pot, kako bo to stvar uredil.

V duhu je videla mladega moža še kot otroka; že takrat je znal zmerom tako napraviti, da je njegova volja prodrla.

Pogledala je Suzano in nehoti se ji je ponosna deklica zasmilila.

»Bodi še tako trmasta,« si je rekla na tihem, »njegova volja bo na koncu le zmagala!«

XX

Napravili so štiri posnetke. Suzana se je vesela in brez ugovaranja postavila tako, kakor je zahteval mladi Rus.

Ko je že zaprl aparat, je milijonarka menila:

»Če želite zaradi kostuma... pripravljena bi bila, da me še enkrat fotografirate kot model. Samo obraz bi mi zakrila s kakšno pah-ljačo, časnikom ali čim podobnim.«

»Hvala, gospodična; niman več plošč.«

»Škoda!« je zmignila z rameni. Njegov odgovor jo je nekoliko zadela.

»O, saj ni huđega!« je menil Jean in jo pogledal nekam škododeljno. »Mislim sem si, nemara bi hotela Molly Burkova pomeriti ta kostum. Sicer je malo manjša od vas, tudi tako zastavna ni, vendar mislim, da bi se njeni malce otroški pavalosi glavi kokošnik ne podal ravno slabo.«

»Prav imate,« je pritrdila s hlinjeno ravnodušnostjo. »Molly bo pa še vesela; od nje lahko vse zahtevate.«

Nasmehnila se je, toda Nataša, ki je ves čas ni izpustila iz oči, je čutila, da ji ne gre od srca.

»Noben drugi se ta obleka ne bi bolj podala kakor gospodični Suzani,« je pripomnila, hoteč ublažiti besede mladega moža.

Toda nihče ji ni odgovoril.

Jean je pobral vse štiri okvirje s ploščami, jih zavil v papir in jih dal Suzani.

»Evo, gospodična, izročim vam jih, kakor ste želeli.«

Vzela je zavojček, ga spravila v svojo torbico in se obrnila k Nataliji.

»Poslala vam bom po dva posnetka vsake slike,« je rekla. »Ali boste imeli dovolj?«

»Hvala, gospodična, zadosti mi bo.«

Usmev zmagoslavja je preletel ustnice mlademu Rusu. Vedel je, da bo po eden teh posnetkov zanj, a na glas tega ni izdal. Ko je Suzana nekaj trenutkov nato dvignila oči k njemu, si je Jean resno dajala opravka s spravljanjem fotografskega aparata v usnjati tok.

Takrat so se s hruščem odprla vrata in na pragu se je prikazala neka stara, zgrbljena žena.

»Pozdravljeni bodite vsi,« je zavreščala s piskajočim glasom, »in vnaprej vam hvala, da me boste danes pogostili.«

Ob njenem oblastnem glasu so se vsi trije zdrznili in osuplo pogledali, kdo je prišel. Zensčina je zaloputnila vrata za seboj.

Bila je majhna starica, vsa zgrbljena in z razoranim obrazom. Krilo je imela zakrpano iz vseh mogočih cap, čevlje pa blatne in pošvedrane.

Suzana se je zgrozila in nehoti odstopila za korak. Česa neki išče ta ženska pri Nataliji Petrovni?

Ni si utegnula odgovoriti. Čudna gostja je bila že zagledala še pogrjneno mizo in zlovešč smeh se ji je utrgal iz brezzobih ust.

»Glej, glej! Tu prirejšajo pojedine, mi pa poginjamo od lakote!« In bevska je začela v tujem jeziku, ki ga Suzana ni razumela, psovati Natalijo Petrovno.

Stara dojilja jo je gledala s prezirom in ni nič odgovorila.

Ko je pa stara furija spričo splošne tišine še povzdignila glas in ni prav nič kazala volje, da bi prenehala bevskat, je zdajci zagrmlal Jean:

»Kdo se predrzne tako kričati vpricho mene?«

Stara čarovnica je vztrepetala in mahoma utihnila. Obrnila se je tja, od koder je zaslišala glas.

Sele tedaj je uzrla mlado milijonarko. Njena razkošna obleka jo je zbudila v oči.

Začudeno in radovedno je stopila k deklici in si jo jela ogledovati od bliže.

Suzana se je instinktivno stisnila k Jeanu.

Ta kretnja strahu je bila tako podzavestna in naravna, da se je v očeh mladega Rusa utrlil blisk zadošenja in ponosa. Razširil je roko pred njo, kakor da bi jo hotel ubraniti pred neznanu nevarnostjo.

Stara čarovnica je pokazala s svojim skrivljenim prstom na njo. »Ta ženska ni naša... čeprav nosi rusko obleko... da bo njemu všeč!«

Revmatizem

bolečine v kostob, išias, zbadanje, nabrekli žile, revmatični glavobol, zobobol itd. zdravi uspešno samo:

„Antirheumin“

Je to dobro domače zdravilo, preizkušeno od najrazličnejših ljudi doma in v tujini. 1 steklenica po 75 gr stane Din 35— s poštnino Din 40—, steklenica po 40 gr Din 18— s poštnino Din 23—, tri originalne steklenice skupaj Din 105— franko. Po povzetju pošilja s točnim navodilom vred Mr. Ante Mrkušić, lekarnar, Mostar, Primorska banovina.

Oglas. reg. S. Br. 14245 od 11. 8. 1933 g.

„Najboljši Dr. OETKER-ja so preparati“!
kdor jih pokusi, trdi vsaki.

GROF MONTE-CRISTO

Roman

Napisal Aleksander Dumas

88. nadaljevanje

Pismo se je glasilo:

Gospa in zelo zvesta soproga!

Ko boste dobili to pismo, ne boste imeli več moza, kakor že nimate več hčere; na potu bom namreč iz francoske dežele.

Dolžan sem vam pojasniti: danes dopoldne sem moral nepričakovano izplačati pet milijonov. Koj nato bi moral pripraviti prav tolikšen znesek; odložil sem ga do jutri, danes pa odpotujem, da se ognem tega 'jutri', ker ga ne bi prenesel.

Kaj ne, saj razumete, gospa in zelo draga soproga? Pravim: razumete, ker poznate moje zadeve prav tako dobro kakor jaz sam. Poznate jih celo še bolj od mene, zakaj, če bi me kdo vprašal, kam je izginila dobra polovica mojega še pred kratkim tolipega premoženja, jaz tega ne bi mogel odgovoriti, vi bi pa, trdno sem prepričan, znali natančno razložiti.

Ali vas kaj čudi hitrost mojega padeča, gospa? Vas je oslepil beli zar, ki se je z njim topilo moje zlato? O sebi lahko rečem, da sem pri tem videl samo ogenj; upamo, da boste zato vi našli vsaj malo zlata med pepelom.

S tem tožljivim upanjem vas zapustim, gospa in zelo bistra soproga, ne da bi mi zato vest kaj očitala; saj vam ostanejo še prijatelji, omenjeni pepel in da bo vaša sreča popolna, tudi svoboda: podvizam se, da vam jo vrnem. Vendar se mi zdi, gospa, da bi bilo prav, če vam pri tej priliki povem še zaupno besedo. Dokler sem upal, da delate za blagor naše hiše, za doto najine hčere, sem po modrijansko zatislil oči. Ker ste pa napravili iz te hiše veliko razvalino, mi ni na umu, da bi gledal, kako drugi na moj račun bogate.

V zakon sem vas vzela bogato, a le malo ugodno. Ne zamerite, da sem tako odkrit: a ker govorim le med nama, ne vidim, zakaj bi skrival svoje misli...

Množil sem najino premoženje in raslo je petnajst let — do trenutka, dokler ga niso zadele neznane in nerazumljive ni katastrofe, mirno lahko rečem, brez moje krivde. Vi, gospa, ste množili samo svoje imetje; prepričan sem, da ste svoj namen dosegli. Zatorej vas zapustim, kakor sem vas dobil, bogato, a le malo ugodno.

Zdravstvujte! Od danes dalje mislim tudi jaz delati samo zase. Verjemite mi, zelo sem vam hvaležen za zgled, ki ste mi ga dali; ravnal se bom po njem.

Vaš zelo vdani vam soprog
baron Danglars.

Baronica ves čas, ko je Debray bral, mladega moža ni izpustila iz oči. Videla je, kako je vzlic oblasti nad samim seboj izpreminjal barvo.

Ko je bil z branjem gotov, je počasi zgenil papir in se zamislil.

»Nu?« vpraša gospa Danglarsova z razumljivo tesnobo. »Kaj rečete?«

»Stvar je kaj jasna: gospod Danglars je odšel z nekim sumom v srecu.«

»To vem; ali mi mar nimate nič drugega povedati?«

»Ne razumem vas.«

»Odpotoval je in se ne bo nikdar več vrnil.«

»O, nikar tega ne trditel!« vzkligne Debray.

»Povem vam, da ga ne bo več nazaj. Poznam ga; ta mož je neomajen v sklepih, ki se tičejo njegovih osebnih koristi. Če bi mu bila za rabo, bi me vzel s seboj; pustil me je v Parizu, ker mu gre tako v račune. Ločitev je zatorej neizpodbitna in zdaj sem za zmerom prosta.« doda gospa Danglarsova z istim tesnobnim izrazom v obeh.

Toda namestu da bi ji bil odgovoril, jo je mladi mož pustil v negotovosti.

»Zakaj molčite?« vpraša baronica po dolgi in mučni tišini.

»Vprašal bi vas samo eno: kaj mislite zdaj storiti?«

»Tega sem ravno vas mislila vprašati,« odvrne baronica z razbijajočim srcem. »Svetujte mi!«

»Ce naj vam kaj svetujem,« odgovori mrzlo mladi mož, »bi vam predlagal, pojdite na potovanje. Gospod Danglars je prav povedal: bogati ste in svobodni. Po tem dvojnem skandalu z izjavljeno Evgenijino poroko in nepričakovanim odhodom gospoda Danglarsa se mi zdi, da bi bilo zelo priporočljivo, če za nekaj časa obrnete Pa-

rizu hrbet. Važno je, da vas bodo vsi imeli za zapuščeno in siromašno; zakaj ljudje so že taki, da bankrotnikovi ženi ne odpuste njegove imetje. Zato dajte svoji hiši slovo in ne jemljite draguljev s seboj — potem ljudje ne bodo mogli prehvaliti vaše nesebičnosti. Obžalovali vas bodo kot osamljeno in obupano ženo, zakaj jaz sem edini, ki poznam vaše denarno stanje; kot pošten družabnik sem vam tudi pripravljen položiti račune.«

Baronica je vsa strta, bleda ko zid, poslušala Debrayeve besede; navdajale so jo s tem večjim obupom, ker se je mladi mož prizadeval, da je govoril zelo mirno in malomarno.

»Osamljeno?« je mehansko ponovila za njim. »O, in še kako sem osamljena! Da, gospod, prav imate; pač nihče ne bo dvomil o moji zapuščenosti.«

To so bile edine besede, ki jih je bila ponosna in toli strastno zaljubljena žena zmožna tisti trenutek.

»A zato ste bogati, zelo bogati celo,« povzame Debray in potegne iz denarnice šop papirjev.

Gospa Danglarsova se je komaj premagala, da ni udarila v obupen jok. Vendar se je toliko zbrala, da je pokazala vsaj kolikor toliko nebrizen obraz.

»Milostljiva gospa,« začne Debray s kupčijskim glasom, »šest mesecev bo, kar sva družabnika. Vaša vloga je znesla sto tisoč frankov. Meseca aprila sva sklenila dogovor. Meseca maja so se začele najine denarne operacije, in že na prvi zalet sva spravila v žep 450 tisoč frankov. V juniju je najin dobiček poskočil že na 900.000 frankov. Julija je prišlo zraven še milijon in sedem sto tisoč frankov; gotovo še veste, da je bilo to v dobri španski obveznici. V začetku avgusta sva izgubila tri sto tisoč frankov, a že petnajstega sva se spet opomogla in ob koncu tega meseca sva dobila vse nazaj, tako da so včeraj, ko sem sklenil račune, znesla najina aktiva 2 milijone,

na in 400.000 frankov, to se pravi po 1 milijon in 200.000 frankov za vsakega. Nu, že predvčerajšnjim sem iz previdnosti spravil vaš delež v denar; kakor vidite, sem že slutil, da bom moral napraviti obračun. Evo, vaš denar je tu, pol v bankovcih in pol v nakazilih.«

Gospa Danglarsova vzame mehansko nakazilo in v šop zvezane bankovce iz Debrayevih rok. Oči je imela suhe, le njene krčevito dvigajoče se in padajoče prsi so izdajale, kako ji je pri duši.

»Tako, milostljiva gospa,« povzame nato stvarno Debray, »zdaj ste imenitno preskrbljeni. 60.000 frankov rente je za ženo, ki ji vsaj leto dni ne bo treba imeti skrbi z gospodinjstvom, vprav neizmerno. S tem denarjem si boste lahko po mili volji izpolnili sleherni še tako fantastično željo.«

Debray je rekel to tako malomarno, kakor da bi govoril z docela tujim mu človekom. Nato se globoko priklonj in nič več ne reče.

To vedenje nekdanjega ljubimca je gospo Danglarsovo tako razkačilo, da je vrgla glavo pokoncu, odprla vrata in odvihrala, ne da bi bila svojemu družabniku privoščila le še en sam pogled.

»Hvala Bogu!« se oddahne Debray, ko so utihnili njeni koraki na stopnicah. »Kaj bo pa zdaj počela? Kaj neki: doma bo sedela, romane bo brala in na karte igrala sama s seboj, ko ne bo več mogla igrati na borzi.«

Nato vzame svojo zapisnico, prečrta zneske, ki jih je bil izplačal, in pravi:

»Ostane mi še milijon in šestdeset tisoč frankov. Kolikšna škoda, da je umrla gospodična Villefortova! Bila bi kakor nalašč zame. Oženil bi se z njo.«

Po svoji navadi je tudi danes počakal, da je poteklo kakih dvajset minut po odhodu gospe Danglarsove, nato je pa še on odšel.

Pod sobo, kjer je bil Debray pravkar izplačal gospo Danglarsovo, sta po čudnem naključju stanovali dve drugi osebi, ki ju taktisto poznamo. Bili sta to Mercedes in Albert.

Mercedes se je zadnje dni zelo izpremenila. Ne da bi jo bila revščina tako stiskala; izpremenila se je le, ker ni bilo več nekdanjega leska v njenih očeh in ker se njena usta niso več smehljala kakor nekoč.

Albert se je pa čutil v zadregi, ker je še zmerom srečal ostanke prejšnjega razkošja: hotel je v mesto brez rokavic, pa so se mu zdele njegove roke prebele; hotel je iti peš, pa je odkril, da so mu čevlji pregospoksi.

Ti dve plemeniti duši, združeni v materinski in sinovski ljubezni, sta razumeli drug drugega tudi brez besed; ni ju bilo strah govoriti brez ovinkov o prej neznanih gmotnih skrbih in težavah.

Bližala se je zima. Mercedes v svoji neprijazni in zdaj zraven še mrzli sobici ni imela, s čimer bi podkurila — ona, ki je bila vajena same toplote in prijaznosti; premogla ni niti za skromno vazo cvetlice — ona, ki so bile njene sobe še pred kratkim polne dragocenih tujih rastlin.

Zato je pa imela svojega sina.

»Mati,« je rekel Albert nekako takrat, ko je odhajala po stopnicah gospa Danglarsova, »dajva, če vam je prav, preštejva svoje bogastvo; vedeti moram, koliko premoreva, da si po tem uredim svoje načrte.«

»Prišla sva na ničlo,« je odgovorila Mercedes z žalostnim nasmehom.

»O, ne mati! Najprej imava tri tisoč frankov, in s temi tremi tisoči trdim, da nama bom ustvaril prav lepo življenje.«

»O, otrok!« vzdihne Mercedes. »Dobra moja mati,« povzame mladi mož, »na žalost sem vas stal

dovolj denarja, da ne bi danes poznal njegove cene. Poglejte: teh tri tisoč frankov je vprav neizmerno bogastvo, in na njih bom zgradil nama obema še lepo bodočnost.«

»To samo tako praviš,« odvrne nesrečna mati. »A najprej mi povej, ali naj te tri tisočake sploh vzameva?«

»Mislim, da je to že sklenjena stvar,« reče s trdnim glasom Albert. »Vzela jih bova toliko bolj, ker jih zdajle še nimava. Kakor veste, mati, so zakopani na vrtu one hišice v Meilhanskem dreveredu v Marseillu.«

»A kako bova prišla v Marseille?«

»Dve sto frankov bo dosti za obo. Teh dve sto frankov imam pri sebi, in zraven še dve sto. Prodaj sem svojo uro in verižico.«

»Ali nisva mar ničesar dolžna za sobo?«

»Trideset frankov; plačal jih bom iz tega denarja. A to še ni vse. Kaj rečete na tole, mati?«

In Albert vzame iz majhne zapisnice tisočak.

»Od kod imaš ta denar?«

»Poslušajte, mati, in ne razburjajte se!«

Albert vstane, poljubi svojo mater, nato jo pa izpusti in ji ljubeče pogleda v oči.

»Ne morete si misliti, mati, kako ste lepi!« pravi mladi mož s čuvstvom nežne sinovske ljubezni. »Še nikdar nisem srečal v življenju tako lepe in plemenite ženske, kakor ste vi.«

»Ljubi otrok!« zašepeče Mercedes, zaman premagujoč se, da bi zadržala solze.

»Dobra moja mati, morali ste postati nesrečni da se je moja ljubezen do vas izpremenila v oboževanje.«

»Dokler imam svojega sina, nisem nesrečna.«

»Vidite mati, prav tu se začne preizkušnja. Saj še veste, kaj sva se dogovorila?«

»Ali sva se mar kaj dogovorila?«

»Da. Sklenila sva, da se boste vi preselili za trajno v Marseille, jaz pa odidem v Afriko, da si pridobim novo ime.«

Mercedes vzdihne.

»Vidite, mati, od včeraj sem pridelen spahijem,« reče mladi mož in pobesi oči. »Prodaj sem se v vojske, kakor temu pravijo, in dobil sem za to več, kakor sem se sam cenil: 2000 frankov so mi dali.«

»In ta tisočak?...« vztrepeta Mercedes.

»Je polovica kupnine, ljuba mati; drugo polovico dobim ob letu osorej.«

Mercedes dvigne z izrazom, ki ga ni moči popisati, oči proti nebu in solze ji zalijejo obraz.

»Cena tvoje krvi!« zajeclja.

»Da, če me ubijejo,« pritrdi Albert in se nasmehne. »Toda zanesite se, mati, da bom do zadnjega branil svojo kožo; še nikoli si nisem tako želel življenja kakor zdaj.«

»O, Bog!« vzdihne Mercedes.

»Sicer pa, zakaj naj bi me ubili, mati? Ali so Morrela ubili? Samo pomislite, kako lepo bo, ko se bom vrnil z vezeno uniformo! Povem vam, da se mi bo imenitno podala; iz same ničemurnosti sem si izbral ravno ta polk.«

Mercedes se skuša nasmehniti, a samo vzdihljaj se ji utrga iz prsi. Le predobro je vedela, da ne gre, da bi njen sin sam nosil vse breme velike žrtve.

»Ali vidite, dobra mati,« povzame spet Albert, »da vam je zagotavljenih že več ko štiri tisoč frankov? S tem denarjem boste lahko živeli celj dve leti.«

»Misliš?«

Ta beseda je ušla grofici z izrazom tako nedopovedljive žalosti, da Albertu njen pravi smisel ni mogel ostati prikrit. Srce se mu je skrčilo od bolesti: prijel je mater za roko, jo nežno stisnil in dejal:

»Da, mati, brez skrbi boste lahko živeli.«

»A ti, sin moj? Kaj ne da ne boš odpotoval?«

»Pač, mati, bom,« odgovori Albert z mirnim in trdnim glasom. »Preveč me ljubite, da bi mogli gledati, kako živim brez dela pri vas; vrhu tega sem že podpisal pogodbo.«

»Če je tako, pa stori po svoji volji, sin moj.«

»Ne po svoji, ljuba mati, temveč po zapovedih razuma in okolščin. Ali nisva mar obo izgubila že sleherni upanje? Kaj danes vam pomeni življenje? Nič. Kaj pomeni življenje meni? Zelo malo brez vas, mati, verjemite mi; zakaj brez vas, zakolnem se vam, bi bilo tega mojega življenja konec že tisti dan, ko sem zdvomil nad svojim očetom in zatajil njegovo ime. Živel bom le, če mi obljubite, da se ne boste predali obupu. Pustite meni skrb za svojo bodočnost, pa mi boste vili novih sil. Javil se bom pri alžirskem guvernerju; pravil so mi, da je vrl in plemenit mož. Povedal mi bom svojo žalostno povest in ga prosil, da naj se malo zavzame zame. Tako upam postati častnik, preden bo šest mesecev okoli. In kot častnik bom imel zadosti denarja za naju obo, mati, zraven pa še novo ime, da bova obo lahko ponosna nanj. Če me pa ubijejo — nu, če se to zgodi, ljuba mati, pa tudi ne boste dolgo živeli; tako bova vsaj vedela, da najinega gorja Bogu še ni dovolj.«

»Prav imaš, sin moj,« odgovori tiho Mercedes in skloni glavo, a jo takoj spet ponosno vzravna. »Pokaživa ljudem, ki naju danes opazujejo, da sva vredna vsaj sočutja!«

»Nikar tako žalostnih misli, draga mati!« vzkligne mladi mož. »Prisežem vam, da bova še srečna. Ko bom jaz imel službo, bom bogat; ko boste vi v Marseillu, se vam bo vrnil mir. Poskusiva, mati boste videli, da pojde.«

»Da, poskusiva, sin moj; vsaj ti moraš še učakati srečo.«

»Torej bi bilo tudi to v redu,« reče Albert, delaje se veselega.

»Mislim, da bi se lahko še danes odpeljala.«

»Velja! Na pot tedaj!« vzkligne Mercedes in se ogrne v edini šal, ki ji je še ostal.

Albert spravi hlasno svoje papirje in pozvoni, da poravna trideset frankov, ki jih je bil še dolžan hišniku, ponudi svoji materi roko in obo odideta po stopnicah dol.

Pred njima je šel neki mož; slišal je za seboj selest svilnatega krila in se obrnil.

»Debray!« zamrmra Albert.

»Vi, Morcerf?« osupne ministrov tajnik.

Radovednost je pri Debrayu zmogala nad željo, da bi ohranil svojo skrivnost; vrhu tega ga je Albert tako že spoznal.

»Morcerf!« vzkligne v drugo, še zmerom ves osupel. Med tem je pa opazil v somraku, ki je vladal na stopnicah, črni pajčolan gospe Morcerfove; s pomembnim nasmehom se prikloni:

»Ne zamerite, že grem!«

Albert je ugenil Debrayeve misli. Obrne se k Mercedesi:

»Dovolj, mati: gospod Debray, tajnik notranjega ministra in moj nekdanji prijatelj.«

»Nekdanji?« zajeclja Debray v zadregi. »Kaj hočete reči?«

»Da nimam več prijateljev, gospod Debray, in da si jih tudi ne želim. Hvala vam za ljubeznivost, da ste me blagovolili spoznati.«

Debray preskoči dve stopnici in stisne Albertu roko.

»Verjemite mi, ljubi Albert,« reče z vso mehko, ki je je bil zmožen, »verjemite mi, da globoko sočuvstvujem z vami in da sem vam za vsako uslugo na razpolago.«

»Hvala vam, gospod,« se nasmehne Albert. »Toda vzlic svoji nesreči sva ostala dovolj bogata, da se nama ni treba zatekati k nikomur. Odpravljava se iz Pariza; ko bova poplačala vožnjo, nama bo ostalo še pet tisoč frankov.«

Paberki tedna

Definicija

Kaj je pacifizem? Ideologija ljudi, ki se jim zdi smrt od puške dosti strašnejša kakor za žlednim rakom. (Fritz Beck)

Natančnost

Gospa Leblancova noče več vedeti, katere noči ni prebila doma? Jaz ji lahko povem: bilo je v noči s 24. decembra na novega leta dan.

(Pariški odvetnik Torrès v neki ločitveni pravdi.)

Nagrajenec

Moj sosed, neki upokojeni pomorski častnik, zna tako dobro opoznati petelinje petje, da sem že večkrat opazil solnčni vzhod eno uro poprej. (Nagrajena laž »Sunday-Dispatch«.)

Niže ne gre

Japonci prodajajo pri nas pivo ceneje, kakor plačamo mi za prazne vrnjene steklenice. (Iz spomenice pivovarske zveze na Nemškem.)

Nič novega pod solncem

Kaj ve današnja mladina o krizi in denarni stiski! Ko sem leta 1907, kot predsednik National-City-Banke posojal za dnino, so znesle obresti, preračunjene na leto dni, 186 odstotkov. (Iz spominov E. Vanderlipa.)

Odkrito

Ko je bil Laval te dni pri Staljinu v Kremliju, je dejal sovjetski mogočnik: »Govorila bova odkrito drug z drugim, zakaj jaz nisem diplomat.« Laval je prikimal: »To mi je všeč. Jaz namreč tudi ne.« (Poročila listov)

Zakaj se ločijo

V Čikagu se je hotela neka žena ločiti, ker jo je njen mož pre dolgo poljubljal. Dejala je, da od tega trpi njena lepota. Sodišče je pa tožbo zavrnilo. V razsodbi pravi, da sme poljub normalno trajati štiri minute.

Motorni hladilnik

»Dajte mi prosim malo vode za avtomobilski hladilnik...«

Za god in praznik mati dobro ve, otroci se Dr. OETKER-jevih kolačev vesele!

Naši bralci pišejo

Nadaljevanje s 5. strani.

Komu se ni znano naše mesto? Kdo se še ni iz neposredne bližine naužil krasnega razgleda na naše drage planine? O, komur je vse to neznano, ga iskreno prosim, naj me v duhu spremlja in z veseljem mu bom opisala prijetnosti našega kraja in lepoto gor!

Vlak vas bo peljal mimo zelenih polj in gozdov ter se bo končno ustavil na novi mali postaji sredi Kamnika. Pozorno motrite okolico, boste počasi krenili s postaje proti mestu, kjer boste najprej zagledali Mali grad, na čigar vrhu se nahajajo razvaline nekdanjega gradu, ki so vašim očem popolnoma vidne, saj se strmo odražajo od modrine neba. Z njim vas je pa že itak seznanila prijazna gospodinja iz našega kraja, zato bom jaz njegov opis opustila.

Mesto samo ima izredno zdravo lego, saj se nahaja ob vznožju najlepših slovenskih planin. Ne samo v jutru, temveč ves dan imamo v izobilju najčistejši, sveži zrak, prenasičen z vonjem cvetlic in gozdov. Ni čudo, saj naše mesto oklepajo cvetoči vrhovi, travniki in gozdovi kakor velik zelen venci.

Kolice vam ponuja izprehode, na katerih se ne bo odpočilo samo vaše telo, marveč se bo okrepčala tudi vaša duša, utrjena od preobličja dela in trpljenja.

Ob vznožju Kamnika se dvigajo zelene Zaprice s staro graščino, sredi, vzporedno z Malim gradom se nahaja sloveča Kalvarija, znana širom Slovenije. V severnem delu mesta pa kipi proti nebu Stari grad, zelo obiskan in priljubljen pri meščanih. Tudi o njem pripoveduje legenda razna grozodejstva, tako n. pr. da so nekdo pred davnimi stoletji tu sezgali mlado dekle, obdolženo čarovništva.

Da nam ni nikdar dolgčas, poskrbi za to naš slavni cesar, mož orjaške postave, s krotkim srcem, a zato tem večjo nagajivostjo. Premnogokrat se slišijo otroški klici: »Cesar gre, Cesar gre! Privabljeni po tem klicu, seveda pogledamo na cesto, kjer se nam pokaže vesel in zabaven prizor. Sredi velikanske gruče otrok se možati cesar, vihteč nekako rdečo zastavo; oblečen je v frak in na glavi ima ves zmečkan cilindar.

Za izpremembo si časih nadene diadem iz stare medij in kriči, da je samo on cesar in nihče drugi. Kadar je njegovo rogoviljenje le prehodo, se prikaže izza vogala stražnik s skrito gumijevko, katero mu da občutiti — oziroma mu jo »poklonit«, namestu žezla menda.

Krasota naših planin je tolikšna, da jo je nemogoče položiti na papir in jo opisati z mrtvimi črkami. V jutrnjem solncu se leskečajo snežni vrhovi v vseh mavričastih barvah kot najdragocenejše kamenje. Ljubljene in opevane so — na njihove vrhove se dan za dnem pno navdušeni turisti iz vseh krajev. Vsak, kdor prispe na vrh, dá duška svojemu sijajnemu razpoloženju z veselim vriskom ali mu pa privre iz grla vesela radostna pesem: »Na planinah lušno bitič!

Za okrepčilo poskrbe prijazne planšarice v planinskih kočih. Turist, ki je bil morda poprej slabe volje, se bo

HUMOR

Dve pismi

»Ljubi Cene! Ali še živiš, ali si mrtev? Če si še živ, pošlji mi vendar 200 Din, ki sem ti jih že pozimi posodil.«

»Ljubi Nace! Mrtev sem. Lep pozdrav. Cene.«

Stric in nečak

Stric svojemu nečaku (ki je prišel k njemu na obisk): »Ljubi Polde, Ljubljana ti je še neznan, zato se kar zaupno obrni name, kadar kaj imaš.«

Nečak: »Najlepša ti hvala, stric! Toda ali se ne bi smel rajši obrniti nate takrat, kadar ne bom nič imel?«

Carinski pregled

»Kdo pa more dokazati, da je ta dama res vaša žena?«

»Če lahko dokažete, da ni, bi vam bil zelo hvaležen!«

Med prijateljicami

Plesalka: »Moje noge so mi premoženje.«

Prijateljica: »Res sreča zate, da so tako velike.«

Na pol

»Posodi mi 100 Din!«

»Ná jih 50.«

»Za 100 sem te prosil!«

»Ali ni pravičnejše, da vsak pol izgubiva?«

(»Dagens Nyheter«, Stockholmu)

Mož (po zakonskem prepiru): »Prav, naj bo! Dobila boš svilačo obleko kot vojno odškodnino.«

On: »Še en obrok, pa bo pohištvo izplačano.«

Ona: »Hvala Bogu! Zdaj si bova menda že lahko privoščila spet novo!«

Vzrok in učinek

»Ne razumem, kako so mogli naši predniki živeti brez telefona, elektrike in radija.«

»Saj niso mogli — vsi so umrli!«

Nedolžnost z dežele

»Mina, tale servis je star že petdeset let...«

»Nič se ne bojte, gospa: nikomur ne bom tega povedala.«

Povpraševanje in ponudba

»Tako, gospodična, zdaj sem vas temeljito preiskal. Ne bojte se, nič hudega ni! Rečem vam: jaz bi bil vesel, da imam vaše srce!«

»O, gospod doktor... saj je še prost!«

vrnil domov ves preroben, saj so mu planine vzele težo z duše in srca!

Vse prijatelje narave iskreno vabim, naj obiščejo naše mestece in planine. Vsakemu lahko zagotovim že vnaprej, da mu bodo ostale nepozabne globoko zapise v srcu.

Vas pa, cenj. gospod urednik, iskreno prosim oprostjenja, če so moje vrstice nepopolne. Napisala sem jih tako, kakor mi je narokovala ljubezen do domačega kraja.

Ako mi dovolite, se bom spet oglašila — seveda z boljšim in lepšim dopisom.

Prisrčno Vas pozdravlja Maruška

Kodak kamera, ki stane samo Din 75.-

Naposled je le prišel čas, ko si bo lahko vsak nabavil fotografsko kamero. Sedaj si lahko tudi Vi privoščite veselje, ki ga drugi že uživajo pri fotografiranju.

KODAK BABY-BROWNIE

kamera je tako enostavna pri uporabi, da bi tudi otrok napravil z njo dobre slike. Zahtevajte od najbližnjega foto-trgovca, da vam pokaže Kodak Baby-Brownie kamere. Format slike je zelo lep, velikost 4x6,5 cm. Uporabljajte vedno Kodak ali Pathe filme, s katerimi boste dosegli dobre posnetke.

Kuhinja in dom

Nasveti za gospodinje

Naravno in ponarejeno vino. Ta nasvet se bolj tiče moških, a napačno ne bo, če bodo tudi žene vedele, kakšno je pristno in kakšno ponarejeno vino. Kapljico vina kanemo na navadno belo kredu in opazujemo, kaj se bo zgodilo. Če vsrka kredu vso kapljo vse in ni videti na kredi nikakih sledov, je to dokaz, da je bilo vino pristno. Če pa ostane na kredi sivkast madež, je vino prav zagotovo ponarejeno. Seveda se da natanko dognati to le s kemijsko preiskavo, vendar je za dom taka preizkušnja dovolj dobra in zanesljiva.

Mušne madeže odstranimo s kovinastih predmetov tako, da jih namažemo s kašo, ki smo jo pripravili iz cigaretnega pepela in petroleja. Z mehko krpo zdrgnemo kesneje kovinasti predmet in ga zličimo.

Jedi ne prekipe, če namažemo notranji rob lonca ali kozice z mastjo ali z oljem.

Steklenice za vkuhanje zavežemo neprodušno s svilnatim ali pergamentnim papirjem, ki smo ga namakali v sirovem mleku.

Maže od pečatnega voska odstranimo tako: strjen pečatni vosk ostrgamo, madež pod njim pa namakamo s špiritom ali s terpentinom. Ko potlej dobimo zdrgnemo, izgine tudi madež.

Sredstvo za umivanje las in lasišča. Najboljše sredstvo je zmerom najpripravnejše: Odcedek od kuhanih koprivjih korenin. Te korenine pospešujejo rast las; v uspehu jih komaj doseza brezovo olje. Koprivji odcedek si lahko pripravi vsak sark in brez stroškov.

»Moj novorojenček«

Spisala L. Hočevnar-Megličeva, založil »Ženski svet« v Ljubljani.

Končno smo vendarle dobili knjižico o negi dojenčka, ki nam jo je napisala ženska. Negi dojenčka spada v področje ženske in samo ona more povedati vse tako, kakor je potrebno zanjo in za otroka. Moški rešujejo ta vprašanja hladno in samo razumsko. To pa za otroka ni dovolj, posebno ne za onega, ki se je rodil v bornih

razmerah. Takemu otroku lahko olajšamo življenje samo z ljubeznijo, usmiljenjem in požrtovalnostjo. Morda ni čustvenost ženske nikjer tako na mestu kakor pri negi otroka. Vso knjižico preveva tiha prošnja po ljubezni in usmiljenju do novorojenčka, ki si sam ne more prav nič pomagati.

Knjižica »Moj novorojenček« je razdeljena na več poglavij. Novodobna, izredno praktična oblačilnica za dojenčka, prehrana, kopeli (navadne in solne), odvajanje, posteljica, zobovje, otrokov duševni razvoj itd. Besedilo je ponazorjeno z mnogimi slikami. Vse je povedano kratko in jasno, tako da je dostopno tudi napreprostejši ženi. Vsako poglavje nam odkrije nekaj popolnoma novega in vse je lahko izvedljivo tudi za siromasno ženo, kateri je ta knjiga pred vsem namenjena.

Tako knjižico bi morala imeti vsaka novoročena žena, potem bi bili tudi naši kmečki in delavski otroci boljše negovani. Pri nas je tako, da uporablja žena tisto, česar se je naučila pri prvem otroku, vse življenje. Nam menja Pariz modo vsako leto po nekajkrat, me pa oblačimo dojenčke tako, kakor so jih oblačile naše matere pred sto in sto leti. Knjižica je izredno poceni. Naročite jo lahko pri upravi »Ženskega sveta« v Ljubljani.

Knjižica stane 12 Din. Naročite jo lahko tudi pri »Družinskem tedniku«, Ljubljana, Tyrševa 29/1.

Šolska mladina ima za obisk XV. ljubljanskega velesajma od 1. do 11. junija znižano vstopnino po Din 3.-, če je obisk skupen pod vodstvom gg. učiteljstva. To velja za vse šole in učne zavode, dan obiska je poljuben, vendar pa se nedelja in praznik ne priporočata. Letošnji pomladanski velesajm bo bogato zaseden z izdelki naše industrijske in obrtne proizvodnje. Velesajm bodo priključene še posebne razstave: gasilska, »Žena in obrt«, domača volna, domače male živali. Ogled velesajma bo mladini moralno in praktično mnogo koristil. Šolskim vodstvom priporočamo, da pripeljejo mladino na ogled velesajma.

Gospod minister trgovine in industrije je priznal mednarodnemu vzornemu velesajmu, ki se bo vršil od 1. do 11. junija t. l. v Ljubljani, čisto gospodarski značaj. Istotako je gospod minister odločil, da se smatra XV. ljubljanski velesajm kot uradno priznana razstava v smislu § 94 Pravilnika za izvrševanje zakona o zaščiti industrijske svojine od 1. maja 1928. Nepatentirani predmeti industrijske svojine, razstavljeni na tem velesajmu, so s tem zavarovani s pravico prvenstva od dneva razstavljenja.

IZPADANJE LAS IN PRHLJAJ prepreči samo znano sredstvo Voda iz kopriv. Lasje postanejo spet bujni, vrne se jim lesk in postanejo popolnoma zdravi, če jo redno dvakrat na teden uporabljate. 1 steklenica z navodilom stane Din 30.-. Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Ilica 34.

TVRDKA A. & E. SKABERNE, Ljubljana, javlja, da jemlje do preklica v račun zopet hranilne knjižice prvovrstnih ljubljanskih denarnih zavodov (Mestne hranilnice, Ljudske posojilnice.

LEPE DEKLISKE PRSI dobi lahko vsaka žena tudi v najtežjih slučajih že v kratkem času, če se masira s čudežnim eliksirjem Eau-de-Lahore. — 1 steklenica z natančnim navodilom stane Din 40.-. Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Ilica 34.

OTROSKI VOZICKI, posteljice, mizice, ograje, tricikle itd. solidno izdelano in poceni pri S. Rebolj & drug, Ljubljana, Gosposvetska 13, Kolizej.

POSREDUJEM DENAR na hranilne knjižice vseh denarnih zavodov Rudolf Zore, Ljubljana, Gledališka ulica 12, telefon 38-10. Pisarni odgovor 3 Din v znakmah.

Prejšnji ponedeljek se je ponesrečil na vožnji z motornim kolesom slavni angleški polkovnik Lawrence. Zadel se je v avtobus in si prebil lobanjo. V nedeljo je podlegel. (Gl. tudi članek na str. 1.)

V soboto je blizu Moskve strmoglavilo na zemljo sovjetsko veletetalo »Maksim Gorkij«, največje letalo sveta. Vanj se je zadelo neko drugo letalo, in mu odlomilo krilo. Vsi, ki so bili v letalu, so se ubili: 11 mož posadke in 37 potnikov. — »Maksim Gorkij« je imel 8 motorjev s 5000 konjskimi silami. Prostora je bilo na njem za 23 mož posadke in 40 potnikov. Ruska vlada je sklenila zgraditi namestu uničenega letala tri nova istega tipa in velikosti; imenovala se bodo »Lenjin«, »Staljin« in »Maksim Gorkij«.

V nedeljo so se vršile na Češkoslovaškem volitve v parlament. Češkoslovaške stranke so dobile okoli 195 poslancev, nemške okoli 70, komunisti pa 30. V glavnem so vladne stranke ohranile svoje postojanke. — Na Češkoslovaškem obstoji volilna dolžnost, zato je bila udeležba zelo velika: računajo, da je volilo okoli 90% volilnih upravičencev.

Jubilej. Te dni je praznoval v Ljubljani 70-letnico rojstva g. Josip Kossem, višji inšpektor monopolске uprave v pokojju. — Iskreno čestitamo!

Novi grobovi

Umrli so v Ljubljani: Ivan Kambič, šolski upravitelj; Jaroslav Tokan, bivši uradnik. — V Leonišču v Ljubljani: Anton Mezeg, b. župnik v Spitaliču. — V ljubljanski bolnišnici: Svetozar Likar, slušatelj pravne fakultete v Ljubljani; Adolf Jonke, bivši trgovec, star 70 let; Ivan Omerzu; dr. med. Stanko Tavčar, zobozdravnik OUZD, art. kapetan v rez.; ga. Adolfin Zorova, roj. Jakše. — V Celju: Franjo Nerad, mestni zidarski mojster. — V Mariboru: Karl Troha, bivši pis. ravnatelj, star 58 let. — V Mostah pri Komendi: Anton Stebe, tes. mojster in lesni trgovec. — V Pekrah pri Limbušu: ga. Betka Sumenjalkova, roj. Sel, soproga upravnika v Pekrah. — Pokopnini večni mir, žalujočim naše sožalje!

Vabimo Vas k nakupu v najcenejši oblačilnici
A. Presker
Sv. Petra cesta 14

Diake, cenjene dame!

na licu itd. Vas ženirajo, kvarijo Vam lepoto, eleganco in sramežljivost.

»Venerac eliksir Vas reši v par sekundah, brez bolečin, brez opasnosti vseh nepotrebnih diak.

Naročite še danes lepo dišeči »Venerac eliksir, ne bo Vam žal. Dobi se ali po pošti pošlje: 1 steklenica za Din 10.- (predplačilo), na povzete 18.-, dve Din 28.-, tri Din 38.-.

RUDOLF COTIČ, LJUBLJANA VII
Janševa 27 (prej Kamniška 10a)

Din 1000- plačam

ako Vam »Radio Balzame« ne odstrani kurjih oces, bradavic, trde kože, bul itd.

Že dalj časa nisem nič naročil, ker ljudje poskušajo raznovrstna sredstva, a sedaj so se prepričali, da je Vaš preparat še najboljši, in ga zopet zahtevajo.

Franc Maček, čevljarna, Dol. Logatec.

Zahtevajte povsod v Vašem interesu samo »Radio Balzame«. Dobi se ali po pošti pošlje: 1 lonček za Din 10.- (predplačilo), na povzete Din 18.-, dva Din 28.-, tri Din 38.-.

RUDOLF COTIČ, LJUBLJANA VII
Janševa 27 (prej Kamniška 10a)

MALI OGLASI

Mali oglasi v »Družinskem tedniku« stanejo po Din 1.- beseda. Posebej se računa davek, in sicer za vsak mali oglas Din 150. Kdor želi odgovor ali dostavitev po pošti, naj priloži 3 Din v znakmah. Denar za male oglase je treba poslati vnaprej, lahko tudi v znakmah.

VAŽNO ZA GOSPODINJE IN DEKLETA!

Ravnokar je izšla od S. M. Felicite Kalinšek, v osmem pomnoženem natisu najpopolnejša knjiga »SLOVENSKA KUJARICA«

z novimi večbarvnimi tabelami in v elegantni vezavi, ki jo dobite za ceno Din 160.-

v knjigarni ANT. TURK nasl., LJUBLJANA, Tyrševa (Dunajska) cesta 5.

ZENSKO KOLO, dobro ohranjeno kupin. Ponudbe na »Družinski tednik« pod šifro »Zensko kolo«.

MAKULATURNI PAPIR na prodaj. Vpraša se v upravi »Družinskega tednika«.

JUGOČESKA
JUGOSLOVENSKO-ČEŠKA
tekstilna industrija
KRANJ
IZDELUJE:
barvano in tiskano blago iz bombaža in umetne svile.
Zahtevajte samo izdelke te tovarne!